

Forløb om undervisnings- differentiering

PROGRAM
FOR LØFT AF
DE FAGLIGT
SVAGESTE
ELEVER

Dato

September 2018

Udviklet for

Undervisningsministeriet

Udviklet af

Københavns Professionshøjskole

VIA University College

Rambøll Management Consulting A/S

Indholdsfortegnelse

1. Introduktion	1
2. Noget at kæmpe for - blogkommentaren web 2.0	5
2.1 Intro til danskforløb med deltagelsesmuligheder for alle elever	5
3. Noget at kæmpe for - 1. og 2. lektion	8
3.1 FASE 1: Intro	8
3.2 FASE 2: Indtryk	12
3.3 FASE 3: Udtryk	16
3.4 FASE 4: Sløjfen (10 min.)	16
4. Netsøgning som inspiration og information - 3. og 4. lektion	18
4.1 FASE 1: Intro (10 min.)	18
4.2 FASE 2: Indtryk	19
4.3 FASE 3: Udtryk	23
4.4 FASE 4: Sløjfen (15 min.)	28
5. Blog som medieform og blogkommentaren - 5. og 6. lektion	29
5.1 FASE 1: Intro (7 min.)	29
5.2 FASE 2: Indtryk (30 min.)	30
5.3 FASE 3: Udtryk (53 min.)	37
5.4 FASE 4: Sløjfen (5 min.)	41
6. Formativ responsrunde på blogkommentar/udkast - 7. og 8. lektion	42
6.1 FASE 1: Intro (10 min.)	42
6.2 FASE 2: Indtryk (20 min.)	43
6.3 FASE 3: Udtryk (45 min.)	45
6.4 FASE 4: Sløjfe (10 min.)	46
7. Færdiggørelse og korrekturlæsning - 9. og 10. lektion	47
7.1 FASE 1: Intro (15 min.)	47
7.2 FASE 2: Indtryk (30 min.)	47
7.3 FASE 3: Udtryk (30 min.)	48
7.4 FASE 4: Sløjfe (15 min.)	50
8. Referencer	51
9. Inspiration	52
10. Kopiark til elever	1

1. Introduktion

Dette undervisningsforløb er udarbejdet til **Programmet for løft af de fagligt svageste elever**. Undervisningsforløbet supplerer de materialer, der blev udviklet til programmet i 2017. Materialet kan anvendes af alle landets skoler i arbejdet med at løfte udskolingselever i dansk. Det er tanken, at I på skolerne hver især udvælger de redskaber, der giver mest mening i jeres situation.

Undervisningsforløbet i dette materiale er et eksemplarisk forløb, som I kan anvende direkte i undervisningen.

Undervisningsdifferentiering bygger på en tanke om, at folkeskolen er for alle, men at en skoleklasse består af mange forskellige elever med forskellige forudsætninger for at deltage. Det skal undervisningen afspejle, hvis alle elever skal profitere af den.

Undervisningsforløbet i dette materiale er et forslag til en generel ramme om undervisningen, men materialet kan selvsagt ikke tage højde for den konkrete elevgruppe. Derfor er det en forudsætning for undervisningsdifferentiering, at læreren - med afsæt i klassens elever - aktivt planlægger, gennemfører og evaluerer undervisningen. God undervisning vil altid kræve, at læreren går reflektivt til værks og tilpasser undervisningen til den specifikke situation og sammenhæng, den skal fungere i. I dette materiale er undervisningen ikke rettet mod den enkelte elev, men nærmere mod eleven i fællesskabet og undervisningen skal tilrettelægges, så den rummer udfordringer for alle.

Den gode undervisning er med andre ord differentieret, idet den fokuserer på at udfordre og motivere alle elever ved at møde dem der, hvor de er. Den differentierede undervisning anerkender, at forskelle i elevgruppen er et grundvilkår (se også Viden om Undervisningsdifferentiering i grundskolen på EMU.dk).

Det primære formål med forløbet er at give eksempler på, hvordan undervisningsdifferentiering kan se ud i praksis. I kan vælge at arbejde med de specifikke opgaver i forløbet, men I kan også bruge forløbet som inspiration til, hvordan I kan undervisningsdifferentiere i andre forløb.

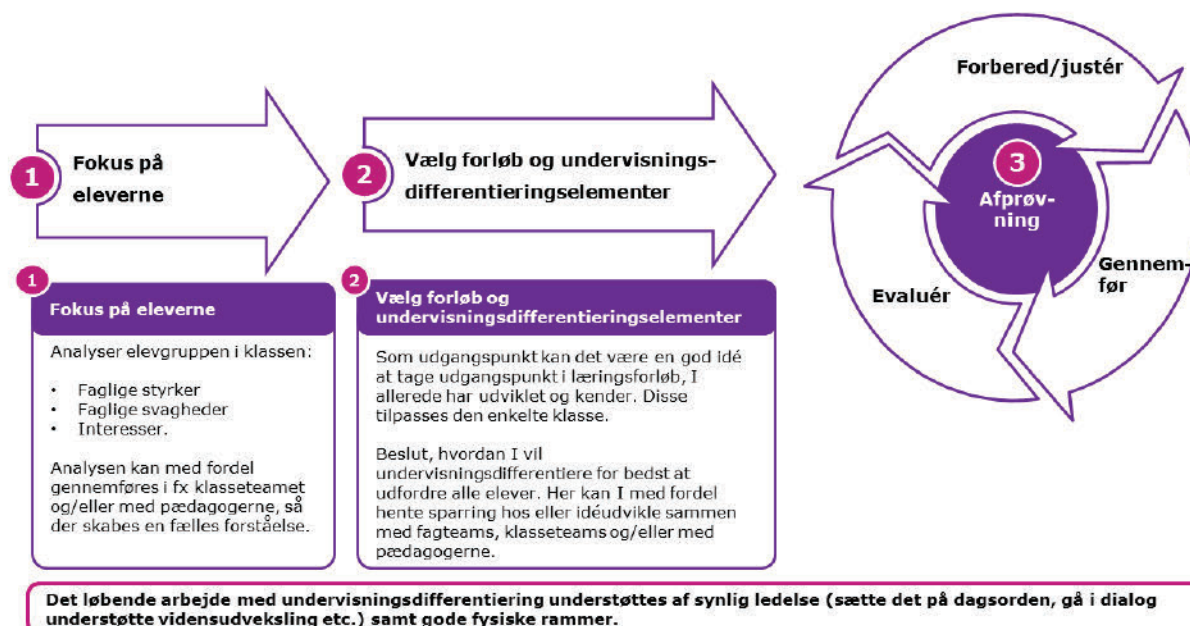
I kan hente mere inspiration til at arbejde med undervisningsdifferentiering i **det gode udviklingsforløb**, som også er udviklet til programmet for løft af de fagligt svageste elever samt fra vidensnotatet 'Undervisningsdifferentiering i grundskolen'. Det gode udviklingsforløb finder du [her](#).

EVA's vidensnotat 'Viden om Undervisningsdifferentiering' giver to overordnede råd i forhold til at arbejde med undervisningsdifferentiering:

- At skaffe sig indblik i elevernes forudsætninger og potentialer og bruge den viden til at støtte eleverne bedst muligt i deres faglige udvikling.
- Samarbejde om undervisningsdifferentiering således, at man løbende sparrer og udvikler med kolleger (både lærere og pædagoger).

I figuren nedenfor kan I se en proces for, hvordan I bedst understøtter skolens samlede arbejde med at fokusere på undervisningsdifferentiering. Figuren består af tre faser, som med fordel kan anvendes, når I ønsker at arbejde med undervisningsdifferentiering. Figuren bygger på vigtigheden af den løbende faglige sparring, hvorfor faserne foreslås gennemført i forbindelse med teammøder eller i det mindste i sparring med kolleger.

Figur 1-1: Hvordan kan arbejdet med undervisningsdifferentiering gribes an

De tre faser i undervisningsdifferentiering følger nedenfor:

1 Fokus på eleverne:

Den første opgave, når I skal arbejde med undervisningsdifferentiering, vil altid være at få et indblik i elevernes forudsætninger og potentialer.

Elever kan have og/eller vise forskellige forudsætninger og potentialer i forskellige fag og situationer. Det er derfor vigtigt, at I – lærere, pædagoger eller andre – i fællesskab skaber indblik i elevernes forudsætninger og potentialer. Konkret kan I med fordel skabe dette indblik på et teammøde, hvor I på baggrund af jeres kendskab til eleverne i fællesskab danner jer et indblik i de enkelte elever og samtidig et overblik over hele elevgruppen. På den måde kan I komme til at se nye perspektiver og muligheder i elever (se fase 1 og 2 i 'Det gode udviklingsforløb' for inspiration til, hvordan I kan skabe fokus på og fælles forståelse af elevgruppen).

Spørgsmål, man kan stille i denne fase er (se også Det gode udviklingsforløb):

- Hvad er elevernes reaktion på forskellige strukturer/didaktiske metoder i undervisningen?
- Hvad er eleverne motiveret for/hvad er deres interesser?
- Hvordan oplever eleverne sig selv i relation til lærere/pædagoger og i relation til de andre elever?
- Hvilke faglige kompetencer har eleverne?
- Hvilke sociale kompetencer har eleverne?
- Har eleverne psykiske udfordringer eller diagnoser?

2 Vælg forløb og undervisningsdifferentieringselementer

Undervisningsdifferentiering handler ikke kun om elevgruppen, men også om, hvad der fagligt og didaktisk er meningsfuldt i de konkrete undervisningsforløb. Undervisningsdifferentiering handler heller ikke

nødvendigvis om at udvikle nye forløb fra bunden. I stedet kan I tage eksisterende forløb og justere dem, så de passer til den konkrete klasse.

Ønsker I på skolen at arbejde **systematisk med at videreudvikle jeres praksis inden for undervisningsdifferentiering**, kan I eksempelvis anvende følgende modeller:

1. På skolen vælger I sammen en konkret periode (fx to uger), hvor I fokuserer systematisk på undervisningsdifferentiering. I denne periode arbejder alle med at videreudvikle, afprøve og reflektere over jeres praksis i forhold til undervisningsdifferentiering. I afsætter i perioden tid til at sparre om erfaringer mellem kolleger samt med ledelse (fx på teammøder). Når alle arbejder med at fokusere på undervisningsdifferentiering på samme tid, bliver det nemmere både at sparre med kolleger og kommunikere til elever og forældre, at dette er fokus i perioden.
2. Ovenstående kan suppleres med et fokus på et specifikt element i undervisningsdifferentiering. Det kan være relevant, hvis I som skole/team oplever, at der er specifikke elementer, I kun anvender i begrænset omfang. Når alle arbejder med samme undervisningsdifferentieringselement, bliver det nemmere at sparre med kolleger.

I det undervisningsforløb, der præsenteres i de næste kapitler, er der eksempler på, hvordan følgende undervisningsdifferentieringselementer kan inddrages i undervisningen:

Organisér undervisningen, så den tilgodeser elevernes forskelligheder, fx ved at:

- Give eleverne mulighed for at arbejde på forskellige måder med et givent fagligt indhold og i et tempo, der passer den enkelte
- Lade eleverne arbejde i mindre, velfungerende grupper
- Variere undervisningen, så elever møder flere måder at lære på (fx ved at veksle mellem forskellige arbejds- og undervisningsformer, flytte undervisningen ud af klasseværelset eller arbejde praktisk med virkelighedsnære problemstillinger
- Kombinere variation med opsamlinger, der sikrer den røde tråd.

Forbered proaktive og eksemplificerende instruktioner, fx ved at:

- Strukturere undervisningens indhold tydeligt, så det bliver klart for alle elever, hvad de skal gøre, og hvordan de skal gøre det
- Forsøge at forudse, hvad der kan volde forvirring og vanskeligheder for forskellige elever og forsøge at komme dette i forkøbet i instruktionerne
- Modellere elevernes opgaver (give eksempler)
- Tilbyde forskellige indgange til arbejdet med det faglige indhold (det samme faglige indhold forklares på forskellige måder).

Overvej, hvordan eleverne kan arbejde differentieret med indhold og materialer

- Eleverne skal kunne arbejde med det samme faglige indhold på forskellige måder
- Eleverne skal kunne arbejde med forskelligt fagligt indhold
- Eleverne skal kunne arbejde selvstændigt, så læreren kan vejlede, hvor der er behov.

Formulér mål for læring og følg op med løbende evaluering, fx ved at

- Give eleverne informationer om undervisningens retning og de krav og forventninger, der stilles til dem
- Formulere individuelle mål i dialog med eleverne
- Følge op på målene gennem evaluering og give konkrete og brugbare løbende tilbagemeldinger til eleverne.

Sæt fokus på læringsmiljø, da det er tæt forbundet med differentiering

- Eleverne må være trygge ved at prøve sig frem i undervisningen og eventuelt fejle i deres forsøg.
- Lad eleverne tage del i og have indflydelse på undervisningen (fx ved at give eleverne mulighed for at komme med input, fx i form af egne erfaringer, overvejelser og ideer, der knytter sig til det pågældende arbejde).

¹ Pointerne er hentet fra EVAs vidensnotat om undervisningsdifferentiering i grundskolen. For uddybning af elementerne henvises der til dette notat.

3

Afprøvning:

Herefter gennemfører I undervisningen med brug af de planlagte undervisningsdifferentierende elementer. Ønsker I at arbejde systematisk med undervisningsdifferentiering, kan det også være en god idé at udvikle 2-3 konkrete evalueringspunkter, som I løbende følger op på. Det kan fx være:

- Hvorvidt det undervisningsdifferentierende element skaber den forventede motivation hos de forskellige elever?
- Hvordan det føles at arbejde med det undervisningsdifferentierende element? Og om I som lærer, pædagog eller andet føler jer klædt på til at arbejde med undervisningsdifferentiering?
- Om det undervisningsdifferentierende element bidrager til, at alle elever bliver tilpas fagligt udfordrede
- Mv.

I kan selv følge op på evalueringspunkterne, men I kan også alliere jer med en kollega/leder og bede vedkommende observere undervisningen med fokus på de valgte punkter. I kan også inddrage eleverne, fx ved at bede dem forholde sig til de evalueringspunkter, der handler om dem. I kan fx spørge eleverne om følgende:

- Var det spændende at arbejde med x?
- Var det en sjov måde at lære på?
- Følte du dig fagligt udfordret?
- Mv.

2. Noget at kæmpe for - blogkommentaren web 2.0

2.1 Intro til danskforløb med deltagelsesmuligheder for alle elever

Dette forløb har fokus på at gøre elever i stand til at skrive en blogkommentar om temaet *Noget at kæmpe for* gennem undervisningsdifferentiering i skriftlig fremstilling. Forløbet skal gøre eleverne i stand til at:

- 1) Have noget på hjerte i forhold til temaet *Noget at kæmpe for*
- 2) Skrive en blogkommentar web 2.0.

Temaet *Noget at kæmpe for* kan du genfinde i afgangsprøven i skriftlig fremstilling i sommeren 2018, hvor opgaven gik ud på at skrive et essay. Temaet *Noget at kæmpe for* har mange nuancer og mulige perspektiver, som kan motivere forskellige elever på en varieret måde. Temaet giver mulighed for at undervisningsdifferentiere ved at tage afsæt i både personlige og mere samfundsmæssige perspektiver. De personlige perspektiver kan fx være at kæmpe for at blive bedre til noget, blive rask efter sygdom eller en ulykke. De samfundsmæssige perspektiver kan være fx klima og flygtninge – både nationalt og internationalt.

Blogkommentaren kommenterer på et blogindlæg og er en del af medieformen blog, som mange unge i forvejen kender og anvender. Bloguniverset – og ikke mindst blogkommentarer – anvendes af forskere, politikere og folk i al almindelighed i forskellige fora. Dette forløb bidrager til at kvalificere eleverne til at skrive blogkommentarer og dermed elevernes deltagelse i web 2.0.

Mål og formål for forløbet

Det overordnede formål med forløbet er, at eleverne udvikler skrivestrategier i skriveprocessens stadier og lærer at skrive en blogkommentar med bevidsthed om skriveformål og skrivesituation.

Forløbet har afsæt i kompetencemålet: *Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.* Derudover tager forløbet afsæt i de fem færdigheds- og vidensområder i Fælles Mål, som er præsenteret i tabellen nedenfor.

Fælles Mål	Mål i forløbet
Planlægning , som fokuserer på at tilrettelægge proces fra idé til færdigt produkt, selvstændigt eller sammen med andre.	Planlægge og forberede egen blogkommentar ud fra bevidsthed om skriveformål og skrivesituation.
Forberedelse , som fokuserer på at indsamle oplysninger, disponere indholdet og forberede en produktion.	
Fremstilling , som fokuserer på at udarbejde alle typer tekster varieret og målrettet.	Fremstille en blogkommentar, der passer til skriveformål og skrivesituation.
Respons , som fokuserer på at give og modtage respons ud fra form, sproglig stil og genretræk.	Give og modtage kriteriebaseret respons ud fra blogkommentarens form, sproglig stil og genretræk.
	Revidere grundlæggende elementer i teksten ud fra kritisk læsning og kriteriebaseret respons.
Korrektur , som fokuserer på at kunne foretage korrektur på formelle fejl og layout.	Foretage fokuseret korrekturlæsning ud fra viden om egne fejltyper og strategier til at imødegå dem.

Forløbets indhold

Forløbet indeholder 10 lektioner. De er struktureret som fem moduler med dobbeltlektioner og et tydeligt fokus på undervisningsdifferentiering. Eleverne arbejder i lektionerne ud fra ovenstående læringsmål på måder, hvor du som lærer støtter og stilladserer *alle* elever i at kunne skrive en blogkommentar med bevidsthed om skriveformål og skrivesituation. Nedenfor er et overblik over forløbets indhold, efterfulgt af en beskrivelse af lektionsplanen.

Lektion	Overordnet indhold	Tilhørende kopiark
1. og 2. lektion	Oplevelse, sansede appellerende og sprogopbyggende i forhold til temaet: <i>Noget at kæmpe for</i> . Fokus på begreberne skriveformål og skrivesituation og mindmap som strategier til at strukturere viden.	Kopiark 1: Tre-kolonnenotatark til YouTube-klip Kopiark 2: Skriveoplæg Kopiark 3: Faktaboks om skriveformål og skrivesituation samt opgave omkring forskellige/mulige skrivesituationer Kopiark 4: Skriv ud fra film om Rasmus Brohave Kopiark 5: To-kolonnenotatark om skrivesituation og skriveformål
3. og 4. lektion	Fokus på netsøgning som inspiration og information ud fra skriveopgaven og det, at eleverne kan anvende inspiration og information i egne tekster.	Kopiark 6: Søgning på nettet Kopiark 7: Lav din egen linksamling Kopiark 8: Et kolonnenotatark til iagttagelser for inspiration og information gennem flere modaliteter Kopiark 9: Net research som inspiration
5. og 6. lektion	Skriveopgaven – modeller og stilladser. Undersøgelse af modeltekst, herunder medieformen blog, tekstens sociale funktioner, tekstens struktur og sprog. Undersøg skriveoplægget, opstil kriterier for den gode besvarelse, skriv teksten med differentieret støtte.	Kopiark 10: Hvad ved vi? Kopiark 11: Modeltekst Kopiark 12: Undersøg tekstens sociale funktioner Kopiark 13: Den gode blogkommentar Kopiark 14: Modeltekst i Word Kopiark 15: Modeltekst med skriveramme Kopiark 16: Modeltekst med analyse af sproglige ressourcer Kopiark 17: Hvad lægger skriveoplægget op til? Kopiark 18: Skriveramme tom Kopiark 19: Skriveramme med sætningsstartere
7. og 8. lektion	Formativ responsrunde på blogkommentar/udkast. Revision af blogkommentar ud fra kriteriebaseret respons fra responsmakkere og dig.	Kopiark 20: En oversigt over, hvad I har arbejdet med i skriveprocessens faser i dette forløb indtil nu Kopiark 21: Responsskema Kopiark 22: TOSE-skemaet
9. og 10. lektion	Korrekturlæsning og færdiggørelse af blogkommentarer med egen summativ vurdering, fællesgørelse samt evaluering og refleksion.	Kopiark 23: Summativ vurdering af egen tekst ud fra responsark Kopiark 24: Afsluttende evaluerings- og refleksionspostkort

² Forløbet har afsætt i de stilladserende og modellerende principper og elementer fra The Teaching Learning Cycle (inspireret af Derewianka, 2000) og i Steve Graham og Dolores Perin's principper for god skriveundervisning. Se bilag 1 for inspiration.

Lektionsplan

Hele forløbet og hver af de fem dobbeltlektioner er inddelt i fire faser:

1) Introfasen, 2) Indtryksfasen, 3) Udtryksfasen og 4) Sløjfen.

De fire faser er beskrevet kort nedenfor med angivelse af, hvordan hver fase bygger på virkningsfulde undervisningsdifferentierende elementer.

Fase	Kort beskrivelse	Understøttelse af undervisningsdifferentiering
Introfase	Du kan indlede hver dobbeltlektion med en introfase, hvor sammenhængen mellem det, der skete i sidste lektion og dagens lektion, forbindes. Det kan du gøre ganske kort og på mange forskellige måder, fx ved at du kort genfortæller, tominutters summesnak i makkerpar eller en løbeild, hvor hver elev på skift nævner et ord, der relaterer til det, klassen arbejdede med sidst.	Afrunding og opsummering, så den røde tråd er tydeliggjort for alle elever, er vigtige elementer i den differentierede undervisning.
Indtryksfasen	<p>Eleverne modtager, analyserer og dekonstruerer forskellige perspektiver og nuancer af temaet <i>Noget at kæmpe for</i> gennem mange forskellige modaliteter (YouTube-film, billeder, skrift).</p> <p>Desuden opbygger du elevernes viden og erfaringer med blogkommentar, der er forholdsvis ubeskrevet som teksttype. Den kan blive anvendt dybt, sagligt, seriøst og velargumenteret og det stik modsatte afhængig af situation, hensigt og kontekst.</p>	Variér undervisningen, så elever møder flere måder at lære på (fx ved at veksle mellem forskellige arbejds- og undervisningsformer og sprogbrugssituationer).
Udtryksfase	<p>Eleverne arbejder med at udtrykke sig og bruge sproget i forskellige kontekster og på forskellige niveauer fra hele tekster over afsnits- og sætningsniveau og til ordniveau.</p> <p><i>Faserne indtryk og udtryk kan både foregå selvstændigt og i en vekselvirkning.</i></p>	Organiser undervisningen, så eleverne får mulighed for at arbejde på forskellige måder med et givent indhold.
Sløjfen	<p>Du kan afslutte hver dobbeltlektion med at binde en sløjfe på det, der har været dagens fokus, og det, der skal ske næste gang (feedforward). Det kan ske gennem forskellige former for fællesgørelse og individuel refleksion.</p> <p>Arbejd med at give formativ feedback, så eleverne kan få indblik i, hvordan de klarer sig. Desuden kan du arbejde med at synliggøre den røde tråd og sammenhængen mellem undervisningsaktiviteter og mål og formål.</p>	Giv eleverne informationer om undervisningens retning og de krav og forventninger, der stilles til dem. Desuden er det vigtigt at samle op på lektionen og støtte eleverne i at skabe rød tråd i forløbet.

³ Fra: Danmarks Evalueringsinstitut (2017): Undervisning i grundskolen, Vidensnotat

3. Noget at kæmpe for - 1. og 2. lektion

Oplevelse, sanseappellerende og sprogopbyggende i forhold til temaet *Noget at kæmpe for* og begreberne skriveformål og skrivesituation

3.1 FASE 1: Intro

Intro til forløbets skriveopgave (10 min.)

Som introduktion til forløbet kan du introducere eleverne til nedenstående skriveoplæg, så de får mulighed for at se, hvad forløbet skal munde ud i – nemlig, at de skriver en blogkommentar ud fra dette skriveoplæg. Du vender tilbage til skriveoplægget i den lektion, hvor eleverne konkret skal i gang med at skrive blogkommentaren.

- Del skriveoplægget med eleverne på tavlen eller uddel **kopiark 2**.
- Drøft sammen, hvad eleverne især skal lægge mærke til ved teksttypen blogkommentar
- Introducer eleverne til forløbets indhold, så de ved, hvilke faser de skal igennem i arbejdet frem mod aflevering af deres færdige blogkommentar.

Skriveoplæg: Noget at kæmpe for

Gennem tiden har mennesker kæmpet for ændringer og livsvilkår. Fx kampen for borgerrettigheder rundt om i verden, frihedskampen under 2. verdenskrig og kampen for miljø og klima.

Du skal skrive en til to kommentarer til enten Rasmus Brohaves video, videoen fra Ungdommens Røde Kors, videoen med mobning på SMS eller videoen fra Læger uden Grænser. Kommentarerne skal handle om det at have noget at kæmpe for sammenholdt med det, personerne på videoen kæmper for.

- Som forberedelse til at skrive dine kommentarer, skal du:
 - Dels søge inspiration om det at have noget at kæmpe for
 - Dels søge informationer om personer eller grupper, der kæmper for noget, som kan perspektivere og give eksempler på temaet i videoen
 - Overveje, i hvilke situationer du selv har haft noget at kæmpe for.
- I din kommentar kan du blandt andet
 - Beskrive et eksempel på en person eller gruppe, der kæmper for noget, og begrundede, hvorfor du finder det vigtigt
 - Fortælle om en situation, hvor du selv har haft noget at kæmpe for
 - Dine tanker om situationen, mens du kæmpede
 - Hvad du i dag tænker om det, du kæmpede for, og hvad det kan betyde for dig at have noget at kæmpe for.

Overvej forskellen på at kæmpe alene eller kæmpe sammen med andre

Link til videoer, du kan vælge at kommentere. Alle videoer indgår undervejs i forløbet:

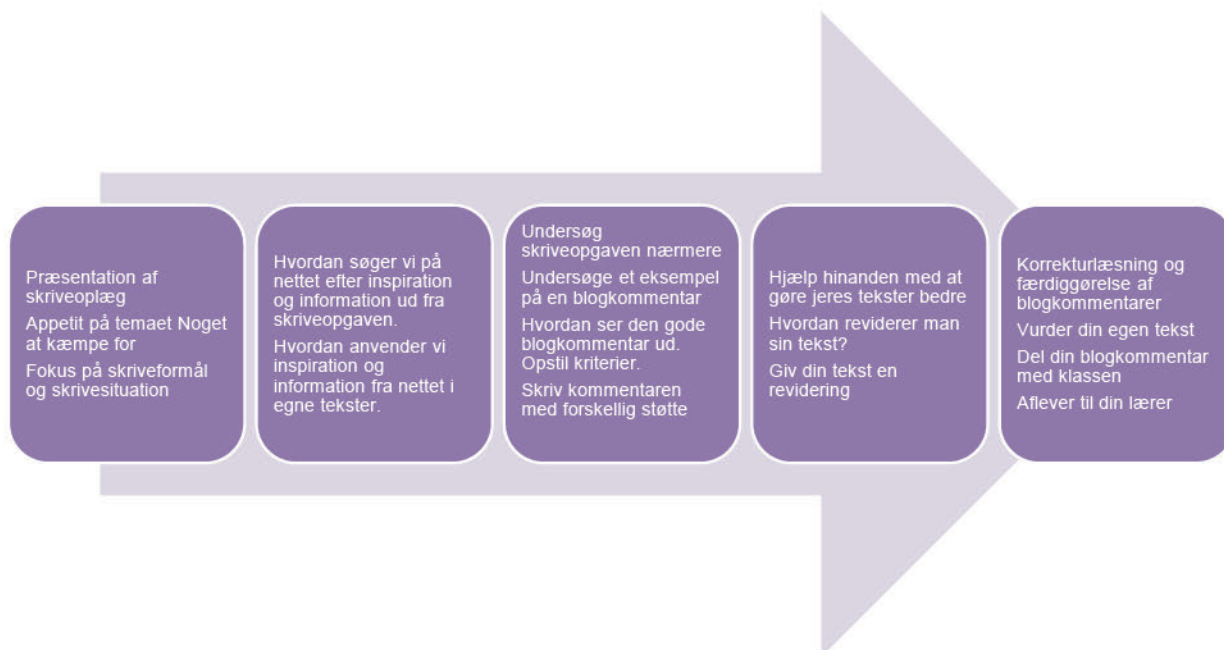
Rasmus Brohave: "Rasmus bliver bøf (3)":
<https://www.youtube.com/watch?v=Zp2oLrCc-AA>

Ungdommens Røde Kors: "Jeg kan godt":
<https://www.youtube.com/watch?v=8tWOefqvCgU>

Center for Rummelighed: Mobning på SMS og sociale medier:
<https://m.youtube.com/watch?v=t8n9RQiTyqo>

Læger uden Grænser: Mor til to børn mister dem, mens hun redder andres:
<https://www.youtube.com/watch?v=sB17vo2VbFc>

Rasmus Brohave: Jeg har aldrig set noget lignende! | Hjerter Til Afrika | Eps 1:
<https://www.youtube.com/watch?v=pCt2Pp9ax60&feature=youtu.be>

I den følgende del af 1. og 2. lektion er der særligt fokus på begreberne skrivesituation og skriveformål. Det er for, at eleverne kan analysere, hvem de skriver til, om hvad, hvorfor og i hvilken sammenhæng. Først kan du vække elevernes interesse for temaet *Noget at kæmpe for* med en film, der viser mange forskellige unge mennesker i vidt forskellige situationer. Alle de unge mennesker i filmen har fokus på, hvad de kan, frem for hvad de ikke kan. Dette er en afgørende dimension i det at have et ønske om at kæmpe for noget.

Målet for lektion 1 og 2 er, at eleverne får redskaber til at:

- Planlægge og forberede egen blogkommentar ud fra bevidsthed om skriveformål og skrivesituation.

De to lektioner giver samtidig eleverne mulighed for at være i forskellige sprogbrugssituationer. Det vil sige, at eleverne får mulighed for at bruge sproget såvel mundtligt som skriftligt og både individuelt, i grupper og fælles i klassen. På den måde får eleverne mange perspektiver og nuancer på temaet *Noget at kæmpe for* både sprogligt og indholdsmæssigt.

Det er vigtigt, at de fælles erfaringer i form af sprog og billeder bliver synligt tilgængelige i klassen under resten af forløbet til inspiration for eleverne.

Appetitivækker (15 min.)

Du kan konkretisere temaet ved, at klassen i fællesskab ser videoen fra Ungdommens Røde Kors, der hedder *Jeg kan godt*.

Før filmen vises

Du kan give eleverne til opgave at iagttage og notere, hvad det er, de unge mennesker på videoen kan. Få dem til at overveje, om de unge bare kan det eller har kæmpet for det? Og om der er noget af det, de unge kan, som eleverne tænker, er værd at kæmpe for?

Har de unge mon kæmpet alene eller sammen med andre?

- Se film med opgave.

Ungdommens Røde Kors: <https://www.youtube.com/watch?v=8tWOefqvCqU>

Jeg kan godt

705 visninger

👍 8 👎 0 ➡ DEL ☰ ...

Efter filmen – sum med makker

- Efter filmen kan du bede eleverne om at summe i makkerpar og udveksle deres tanker om ovenstående spørgsmål.

Fælles

- Skab en fælles samtale med de unge om det, de kan, og hvad der kan være værd at kæmpe for
- Kategorisér klassens tanker om det at have noget at kæmpe for på planche/padlet. Det kan være ud fra, om det er noget, der er tæt på en selv eller langt væk. Om det er alene eller sammen med andre. Om det man kæmper for er for en selv eller andre osv.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i introduktionen går på at give retning for hele det nye forløb, som eleverne skal i gang med, samt at tydeliggøre forventninger til eleverne.

Præsenter skriveopgaven og rammerne for forløbet, så det er tydeligt for alle elever, hvad deres anstrengelser skal føre til. Det har stor betydning for deres motivation. Det gør det også lettere for eleverne at byde ind i undervisningen og give dig tilbagemeldinger omkring deres forudsætninger, behov og potentialer, når de har information om undervisningens retning og de krav og forventninger, du stiller til dem.

De undervisningsdifferentierende elementer i appetitvækkeren går især ud på, at du stilladserer eleverne ind i temaet, ved at de både får billeder og sprog om det at have noget at kæmpe for. Hermed kan alle elever tage temaet til sig og forestille sig, hvad det vil sige.

Sørg for, at de fælles erfaringer i form af sprog og billeder bliver synligt tilgængelige i klassen under resten af forløbet til inspiration for eleverne i andre faser af forløbet.

3.2 FASE 2: Indtryk

Denne del af modulet nuancerer og giver mere input og inspiration til at have noget på hjerte inden for temaet *Noget at kæmpe for*. Det sker med afsæt i YouTuberen og videobloggeren Rasmus Brohaves kamp for at genvinde førligheden efter et sygdomsforløb. Her er der fokus på, at eleverne lærer at anvende fokuserede videoiagttagelser systematisk som research ved brug af et kolonnenotatark. Formålet er, at eleverne på et senere tidspunkt i processen kan anvende iagttagelserne i deres egen skriveproces.

Nuancering af temaet og systematisk iagttagelse af video (20 min.)

Før filmen vises (6 min.)

- Brug kopiark 1.

I skal nu se en video om YouTuberen Rasmus Brohave, der har været gennem et sygdomsforløb. Videoen viser hans kamp for at genvinde førligheden efter sygdom.

Mens I ser filmen, skal I notere det, I ser, Rasmus Brohave gør og siger, og hvad I tænker om det, han gør og siger.

Hvad gør Rasmus Brohave i videoen?	Hvad siger Rasmus Brohave i videoen?	Hvad tænker du om det, han gør og siger i videoen?

- Se filmen med kolonnenotatark (7 min.)
 Filmen varer fem minutter. Undervejs noterer alle, hvad de ser Rasmus gøre og sige, samt hvad eleverne selv tænker om det, han gør og siger på filmen.

Rasmus Brohave: <https://www.youtube.com/watch?v=Zp2oLrCc-AA>

Efter filmen er set (7 min.)

- Eleverne fremlægger for hinanden i tremandsgrupper, hvad de har noteret på notatarket og deler deres tanker om Rasmus' kamp
- Drøft i fællesskab temaet *Noget at kæmpe for* ud fra filmen.

I udvekslingen kan det være vigtigt at rammesætte tale- og lytteroller i gruppearbejde. Når eleverne lytter, skal de eksempelvis overveje, hvad de genkender fra egne notater, og hvad der er nyt. Eleverne kan notere stikord, mens de lytter. Når alle i gruppen har fremlagt deres kolonnenotatark, drøfter og udveksler eleverne det, de har genkendt, og det, der er nyt.

Det er et vigtigt stilladserende element at tage afsæt i elevernes mundtlige sprog og finde flere veje til at gøre det skriftligt – at skrive stikord er en af vejene. Stikordene kan samtidig være en støtte i den fælles klasseidrøftelse af temaet.

Skrive-/fortælleformål og skrive-/fortællesituation og Rasmus Brohaves videoblog (10 min.)

Denne del har fokus på, at eleverne gennem begreberne skrive-/fortælleformål og skrive-/fortællesituation får redskaber til at analysere og kortlægge, hvem der taler til hvem, hvornår, om hvad og hvorfor. Eleverne skal kunne forstå, hvordan de kan bruge begreberne i forhold til skriveoplægget for at kortlægge og analysere egen skrivesituation og eget skriveformål. Desuden kan du bringe begreberne i spil ift. Rasmus Brohaves video, som eleverne netop har set.

Begreberne skriveformål og skrivesituation i skriveoplægget

Når man som skriver skal skrive en tekst, må man gøre sig klart, hvad formålet med ens tekst er, og i hvilken sammenhæng eller situation teksten skrives i. Det kaldes et *skriveformål* og en *skrivesituation*. Som undervisningsdifferentierende element kan du anvende et notatark med sætningseksempler, som du kan give til de elever, der har brug for yderligere stilladsering.

- Brug Kopiark 3.

I makkerpar

Læs faktaboksen, der forklarer skrivesituation og skriveformål i skriveoplægget.

Genlæs skriveoplægget og overvej forskellene på at ”oplyse, debattere, overbevise, provokere og underholde modtageren”.

Sig sætninger til hinanden, hvor I henholdsvis oplyser, debatterer, overbeviser, provokerer og underholder modtageren.

I kan evt. bruge nedenstående eksempler som inspiration.

Skriveformål	Sætningseksempler	Giv et bud på skrive-/fortællesituationen
At oplyse	Min oldefar var modstandsmand og kæmpede mod tyskerne under 2. verdenskrig.	
At debattere	Man kan både sige for og imod mobilforbud i skoler. På den ene side kan eleverne sikkert koncentrere sig bedre. På den anden side indeholder mobiltelefonen så meget vigtig viden og muligheder.	
At overbevise	Jeg mener, at man skal indføre mobilforbud, fordi forskning viser, at eleverne vil lære mere.	
At provokere	Ingen voksne forstår, hvor vigtig en mobil er i unges liv.	
At underholde	Forleden havde hele klassen læsekwarter og alle var helt stille, pludselig kom jeg til at ...	

Skrive-/fortælleformål

Skriveformålet er at dele erfaring og synspunkter i forhold til det at kæmpe for noget. Du kan kommentere for, at andre kan forholde sig til dine erfaringer og synspunkter. Formålet med din kommentar kan være at oplyse, debattere, provokere, overbevise og underholde modtageren.

Det er vigtigt at gøre sig skriveformålet klart, før du skriver. Vil du dele dine erfaringer og synspunkter for at give ny viden, nye erkendelser, fortælle om dine erfaringer, fordi de er særlige, sjove, vigtige eller genkendelige?

Skrive-/fortællesituationen

Når du skriver til andre, må du overveje hvem, du skriver kommentaren til. Hvad tror du modtageren i forvejen ved om det, du fortæller? Hvad vil være nyt for modtageren? Hvad vil overraske modtageren? Hvordan kan jeg fange modtageren med min blogkommentar? Disse spørgsmål må du tænke over, inden du skriver din blogkommentar.

Begreberne skrive-/fortælleformål og skrive-/fortællesituation i forhold til Rasmus Brohaves videoblog (10 min.)

Et mindmap er et godt redskab til at skabe overblik.

Denne opgave stilladserer eleverne i at anvende mindmap og i at forstå begreberne skrivesituation og skriveformål. Disse begreber er afgørende at forstå for at blive en god skriver. Eleverne kan både bruge begreberne til at analysere skriveoplægget til afgangsprøven, og når de skal revidere deres egen tekst undervejs i processen.

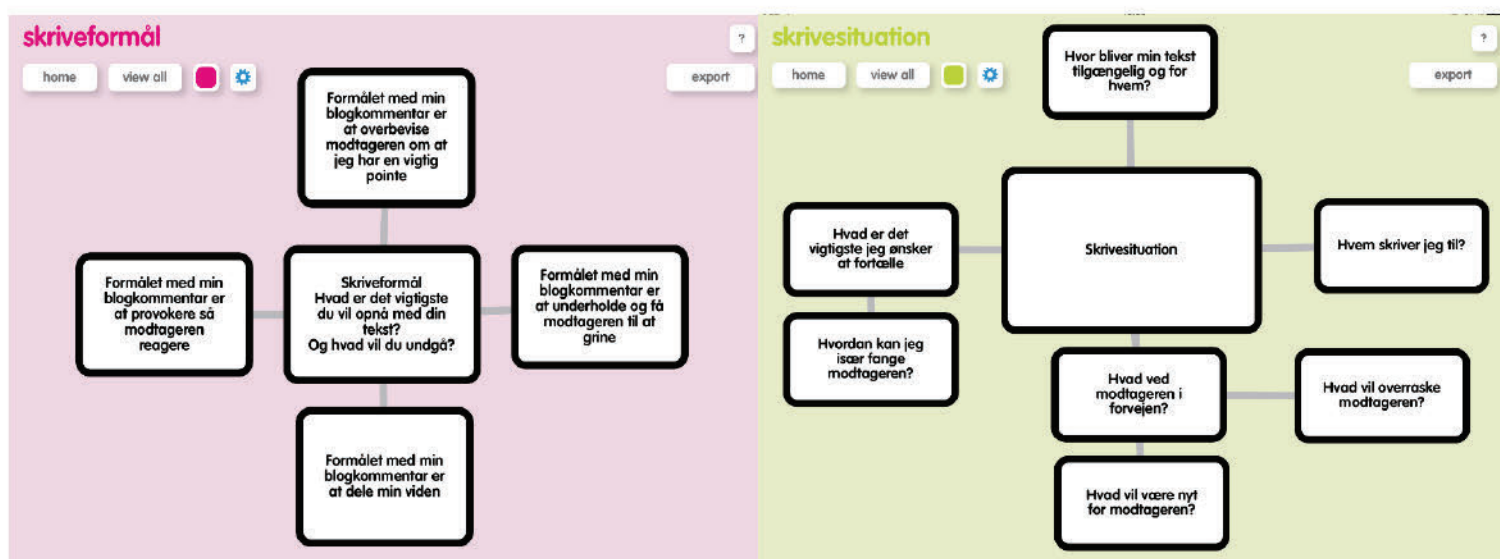
Et mindmap-redskab som fx Popplet er særligt godt til elever, der er udfordret på håndskrift og stavning. De kan via Popplet hurtigt skabe et overskueligt og tydeligt mindmap, som de har lyst til at vende tilbage til undervejs i skriveprocessen.

Opgave

- Drøft fælles i klassen begreberne skrive-/fortælleformål og skrive-/fortællesituation i forhold til Rasmus Brohaves videoblog.
- Lav et mindmap på tavlen ud fra begge begreber. **Skriveformål** handler om at gøre sig klart, hvad formålet med teksten er, og hvad man vil opnå med sin tekst. **Skrivesituationen** går ud på at undersøge og afklare, hvilken sammenhæng man skriver i.

Du kan fx bygge Mindmaps op som disse i redskaber som Popplet:

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i arbejdet med kolonnenotatarket til YouTube-videoen går dels på at give eleverne forskellig grad af støtte - afhængigt af deres behov og forudsætninger - i at tage noter generelt og specifikt i forhold til at kunne bruge de ord, de sætter på deres sanser i arbejdet med videoen i deres skriveproces senere. Dels er der fokus på, at lade eleverne bruge og omsætte det, de oplever i modaliteten levende billeder (som er mindre abstrakt end skrift) til modaliteten skrift, som de jo skal skrive blogkommentaren i.

Kolonnenotatarket kan være et undervisningsdifferentierende element ved, at du laver sætningsstartere og sætningseksempler hos de elever, der måtte have brug for det. På denne måde modellerer du for eleven, hvilke sproglige kendetegn et kolonnenotat fx kan have.

Man kan også anvende kolonnenotatet differentierende ved fx at opstille og vise forskellige måder at tage noter på. Du kan fx skelne mellem at skrive hele sætninger og enkelte stikord. På denne måde kan du tilgodese elevernes forskelligheder i forhold til deres skrivekompetencer. Derudover kan du således lægge vægt på, at det først og fremmest er deres iagttagelser, der er det centrale, og at formelle krav om retskrivning i denne sammenhæng træder i baggrunden.

Lad eleverne hente inspiration og konkrete sanseindtryk i forhold til temaet og til deres egen skriveproces i flere modaliteter. Lad dem omskabe det, de hører, ser og mærker i fx billeder, levende billeder og lyd, til skriftlige tekster.

3.3 FASE 3: Udtryk

Skriv ud fra film om Rasmus Brohave (15 min.)

- Giv eleverne nedenstående skriveopgave (brug kopiark 4):

Eleverne skriver ud fra deres notater fra filmen om Rasmus Brohave en kort kommentar til hans kamp.

De må gerne supplere deres kommentarer med erfaringer om at have noget at kæmpe for og klassens fælles tanker om at have noget at kæmpe for. Følgende tekst kan støtte elevernes arbejde:

Når du skriver til andre, må du overveje, hvem du skriver blogkommentaren til. Hvilke modtagere skriver du til? Hvad tror du, modtagerne i forvejen ved om det, du fortæller? Hvad vil være nyt for dem? Hvad vil overraske dem? Hvordan kan du fange modtagerne med din blogkommentar? Disse spørgsmål må du tænke over, inden du skriver din blogkommentar.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i arbejdet med denne korte skriveopgave (15 min.) går dels på at give eleverne indblik i de overvejelser, erfarne skrivere gør sig. Hvilke spørgsmål stiller man omkring skriveformål og skrivesituation – både forud for, at man skriver en tekst, og undervejs? Aktiviteten er også en mulighed for dig til at få indsigt i, hvad dine elever på nuværende tidspunkt kan og ved i forhold til at skrive en blogkommentar.

Tænk gerne højt foran eleverne og vis dem gerne eksempler på, hvordan du vil gribe den korte skriveopgaven an. Når du ikke bare fortæller eleverne, hvad de skal gøre, men også hvordan de kan gøre det, så oplever eleverne, hvilke tanker og overvejelser man som voksen gør sig.

Undersøg på mangfoldige måder (ved elevernes opgaveløsninger, ved at observere eleverne arbejde og ved at spørge dem), hvilke forudsætninger, potentialer og behov dine konkrete elever har i forhold til at arbejde frem mod forløbets mål. Med den korte skriveøvelse får du med en kort tekst nogle informationer, der kan hjælpe dig til at overveje, hvad der skal til for at tilbyde de enkelte elever deltagelses- og læringsmuligheder i forløbet.

3.4 FASE 4: Sløjfen (10 min.)

Hver dobbeltlektion kan du afslutte med en opsamling. Det stilladserer elevernes læring, at du viser den røde tråd. Det kan du gøre ved fx at sige: "I dag har vi sat fokus på temaet *Noget at kæmpe for* og begreberne skrive-/fortælleformål og skrive-/fortællesituation. Sløjfen går ud på at samle op på dobbeltlektionen og få fællesgjort det centrale - nemlig begreberne skriveformål og skrivesituation samt forskellige perspektiver og nuancer på temaet *Noget at kæmpe for*."

Som afslutning kan du vise en kort video, hvor børn og voksne læser negative kommentarer højt fra SMS'er eller sociale medier.

Link: <https://m.youtube.com/watch?v=t8n9RQiTyqo>

- Brug kopiark 5: To-kolonnenotatark om skriveformål og skrivesituation:

I skal se filmen ud fra to forskellige skrive-/fortællesituationer og –formål. Halvdelen af jer sætter fokus på den, der læser højt, og den anden halvdel har fokus på den, der har skrevet kommentaren.

Skrive-/fortælleformål og skrive-/fortællesituation for den, der læser højt	Skrive-/fortælleformål og skrive-/fortællesituation for kommentarskribenten

- Tag en fælles drøftelse af de to forskellige perspektiver, samt hvordan filmen virker, og filmens formål og situation
- Lav en opsamling på, hvad klassen nu fælles ved om temaet *Noget at kæmpe for* og begreberne skriveformål og skrivesituation.

Du kan afslutte modulet med at forberede alle elever på det, der skal ske i næste dobbeltlektion. Den følgende dobbeltlektion har fokus på netsøgning ud fra forskelligt formål om henholdsvis *inspiration* og *information*.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i arbejdet med fasen 'Sløjfen' er at få fokus på fælles afrunding og opsummering af de forskellige mål og aktiviteter, der har været i modulet. Det bidrager til at tydeliggøre intentionen med undervisningen i dag, så alle elever kan få øje på den røde tråd.

Uanset, hvordan tiden løber, så prioriter tid i slutningen af timen til at opsummere, fx: I dag har vi ... Næste gang skal vi ...

Brug også tiden til at spørge ind til elevernes oplevelse af undervisningen. Det kan du bruge til at reflektere over din egen praksis og justere og tilpasse undervisningen, hvilket er en forudsætning for at kunne planlægge differentieret undervisning.

4. Netsøgning som inspiration og information - 3. og 4. lektion

Disse to lektioner har fokus på internetsøgning som *inspiration* og *information* ud fra skriveopgaven og det, at eleverne kan anvende inspiration og information i egne tekster.

Det er således målet, at eleverne kan:

- Søge information og inspiration med henblik på at planlægge, forberede og anvende research i egen blogkommentar ud fra bevidsthed om skriveformål og skrivesituation.

4.1 FASE 1: Intro (10 min.)

Du kan indlede hver dobbeltlektion med en 'feed up' som fx: "Sidste gang havde vi fokus på temaet *Noget at kæmpe for*. Vi så tre korte film, og vi drøftede begreberne skrive-/fortælleformål og skrive-/fortællesituation i forhold til filmene. I skrev om Rasmus Brohaves kamp ud fra jeres systematiske iagttagelser af videoen."

- Lav en løbeild for at genopfriske elevernes hukommelse af det, der skete i sidste lektion. En løbeild går ud på, at hver elev på skift siger et ord, som de særlig bed mærke i fra sidste lektion. Det samme ord kan nævnes flere gange af forskellige elever.

Omdrejningspunktet for dette modul er den del af skriveoplægget, der har med internetsøgning og det at skelne mellem at søge efter *inspiration* og *information* at gøre. I skriveoplægget står, at eleverne som forberedelse til at skrive deres blogkommentar skal:

- Søge inspiration om, hvad det vil sige at have noget at kæmpe for
- Søge informationer om personer eller grupper, der kæmper for noget, som du finder er vigtigt
- Overveje, i hvilke situationer du selv har haft noget at kæmpe for.

Denne lektion har to mål; at

- Eleverne kan skelne mellem at søge inspiration og information
- Eleverne kan anvende deres 'i' i egen tekst.

Den følgende opgave går ud på, at eleverne integrerer ny viden med det, de i forvejen ved om søgning på nettet.

- Brug kopiark 6: Søgning på nettet:

Spørgsmål til grupper om søgning og brug af nettet (10 min.)

- *Hvordan gør du, når du søger på nettet?*
- *Hvad kendetegner en god webside?*
- *Hvordan vurderer du, om en webside er relevant?*
- *Hvordan vurderer du, om en webside er troværdig?*

Arbejdsgang ved hvert spørgsmål på skift:

- Første elev læser spørgsmålet højt
- Elev to svarer
- Elev tre skriver stikord på det fælles ark
- Dernæst er ordet frit.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i arbejdet med fasen 'Intro' er at have fokus på at sikre alle elevers oplevelse af den røde tråd mellem det, der skete sidste gang, og det, der skal ske denne gang.

Sørg for at sætte tid af i opstarten af lektionen til kort at genopfriske elevernes hukommelse for vigtige pointer fra sidste modul. Overvej, hvordan du vil gøre det tydeligt for eleverne, hvad læringsintentionen med dagens lektioner er - og hvordan det hænger sammen med det, der skete sidst, og det, der videre skal ske i forløbet.

Aktiviteten med kopiark 6 har fokus på at aktivere elevernes forhåndsviden og give dem mulighed for at integrere det, de i forvejen ved og kan, med det nye, de skal lære i dette modul (her søgning på nettet). Vær nysgerrig på de hverdagerfaringer, den viden, det sprog (her om søgning) og de (her søge-) strategier, som eleverne byder ind med. Overvej, hvordan det kan bidrage til at bygge bro til det nye, de skal lære.

4.2 FASE 2: Indtryk

I denne fase skal du introducere og eksemplificere de to søgestrategier **inspirationssøgning** og **informationssøgning** for eleverne. Som det første modellerer du en søgning efter information og inspiration. At modellere vil sige, at du eksemplificerer for eleverne, hvordan arbejdet kan gribes an. Det gør du fx ved udføreligt at vise dem, hvordan de kan gribe søgningen an, og hvilke overvejelser man med fordel kan gøre sig undervejs i en søgning.

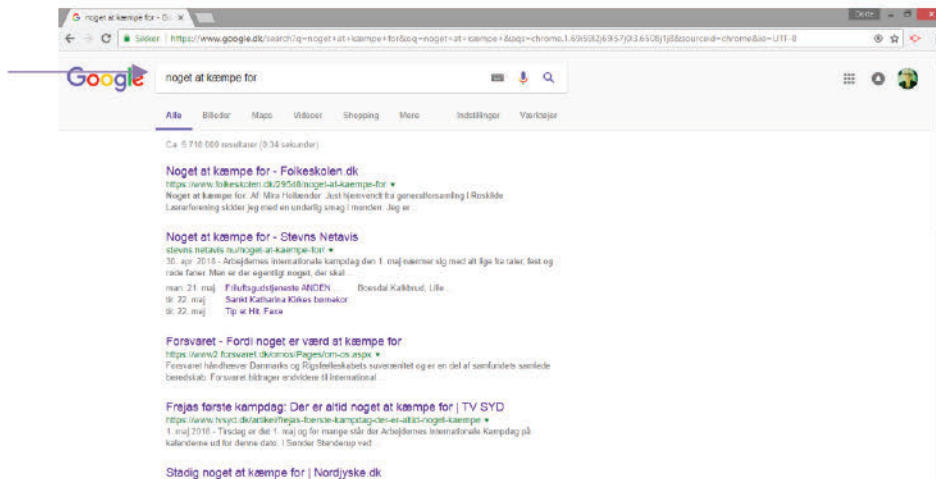
- Modellér søgning efter inspiration og information (10 min.).
Du kan tage udgangspunkt i nedenstående modellering.

Vi anvender især to søgestrategier **inspirationssøgning** og **informationssøgning**, når vi søger på nettet. Inspirationssøgning handler om at få inspiration og en bred viden om et emne. Informationssøgning handler derimod om at få mere faktuel viden, der giver viden i dybden om emnet ud fra fakta.

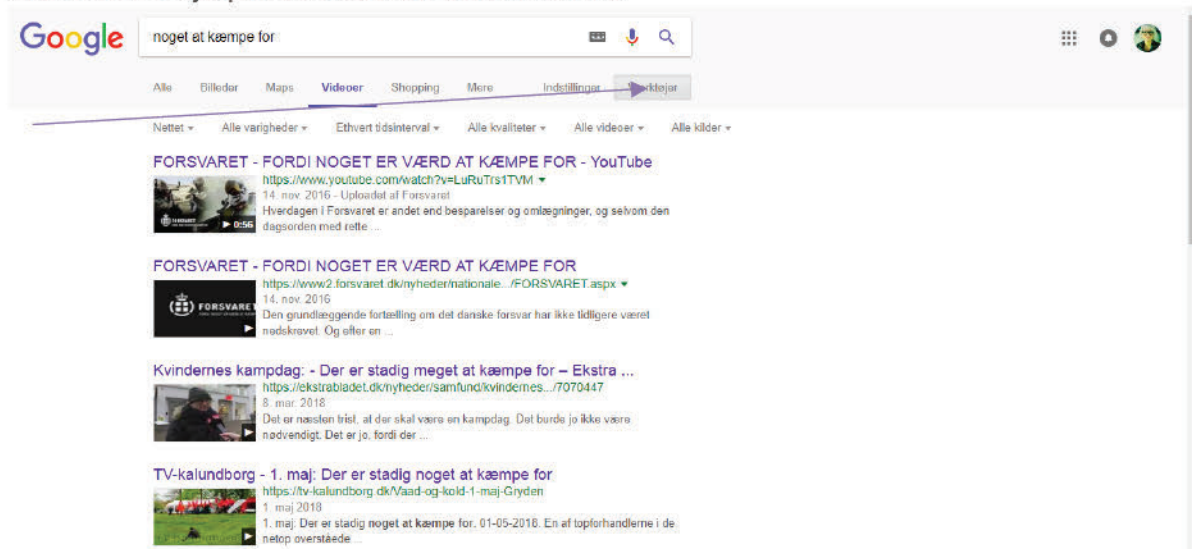
I 1. og 2. lektion så vi tre videoer, der kan give inspiration til temaet *Noget at kæmpe for*. Her anvendte vi et kolonnenotatark til at samle informationer i videoen om Rasmus Brohave.

Afgrænse søgningen

Når vi laver inspirationssøgning kan vi finde forskellige eksempler og viden på det, vi vil søge viden om. Den viden, vi søger, kan både rumme tekst, billeder og video. Hvis vi fx skriver 'noget at kæmpe for' i en googlesøgning, dukker over fem millioner links frem. Det er en umulig opgave at undersøge samtlige links, så vi må indsnævre vores søgning. Det kan vi fx gøre, som den øverste pil viser, ved at vælge videoer eller billeder, hvis det er det, vi søger.

Vi kan også gå ind i *værktøjer* og under 'nettet' vælge 'sider fra Danmark', 'videoers varighed' osv. På den måde kan vi få hjælp til at sortere i det store antal links.

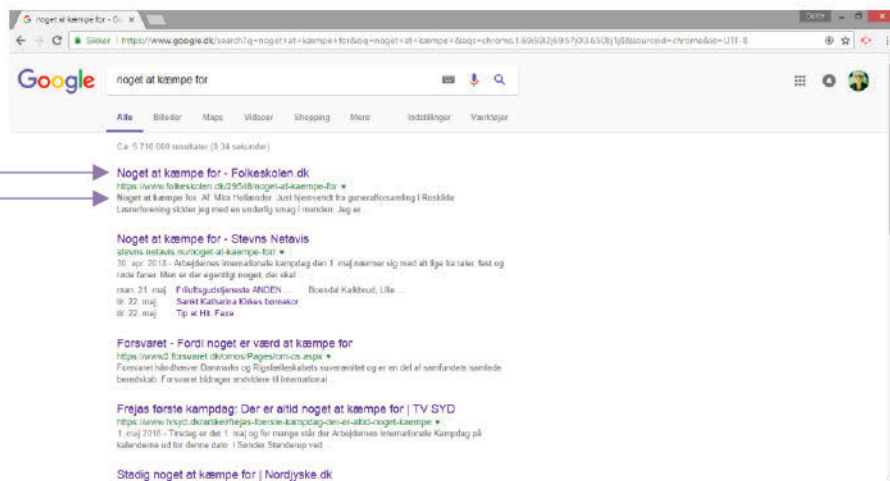

Tidsrøver

Hvis vi skal søge på nettet efter inspiration og information, er der mange faldgruber. Den første er "tidsrøveren". Det er en god ide på forhånd at beslutte, hvor meget tid der skal bruges på at søge, og hvor meget tid vi har til at anvende søgningen.

Linksamling – brugbarhed og relevans

Det vigtige er ikke at have en stor linksamling, men hellere få vigtige brugbare links. I søgefasesen har vi både brug for gode søgestrategier og gode læsestrategier til at kunne skimme og sortere i linksene ud fra brugbarhed og relevans.

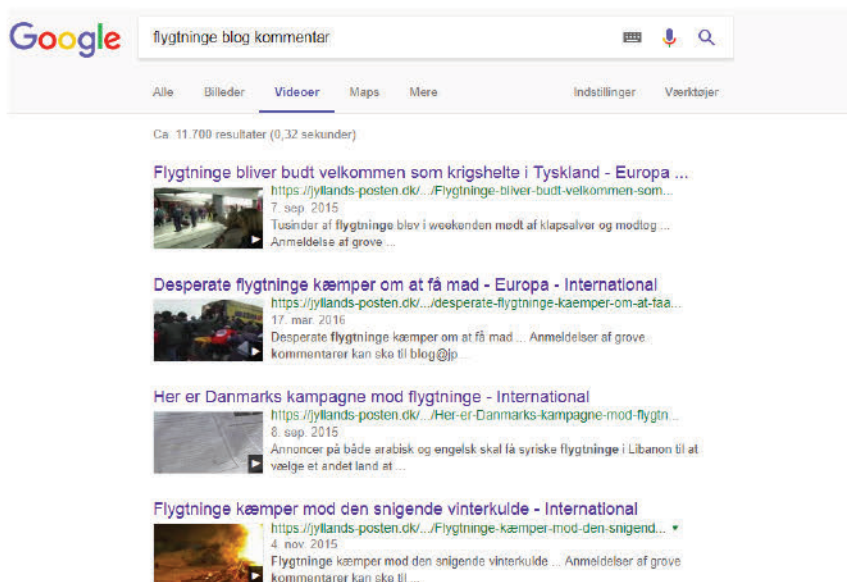
Søgning og linklæsning

Øverst med blått står overskriften på det sted eller den sammenhæng, hvor de(t) søgte ord optræder. Det kaldes websites-titel. Under overskriften er URL'en (web-adressen) hvor det fremsøgte kan findes. Nederst med gråt et stykke tekst, der er et fragment af den tekst, hvor de(t) søgte ord indgår.

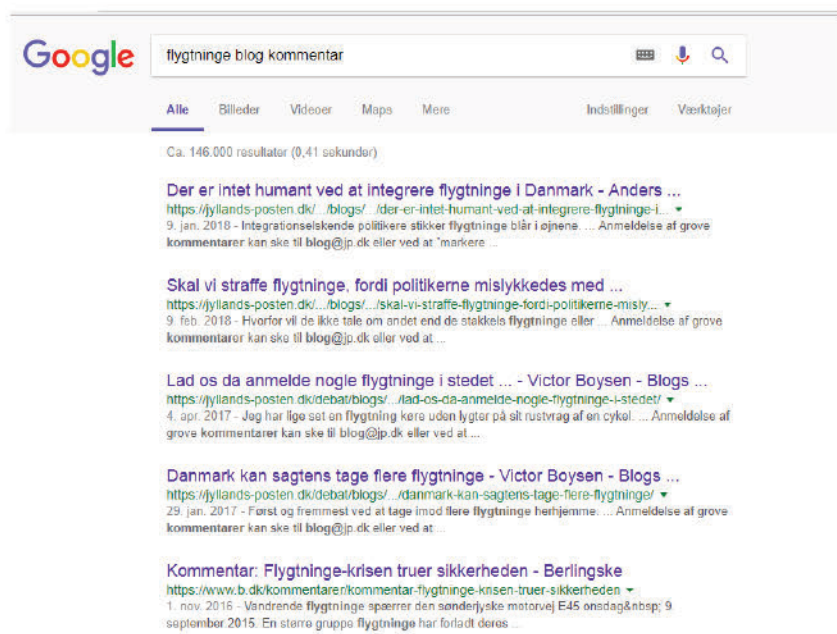
Vi ved allerede, at temaet *Noget at kæmpe for* kan have forskellige afsæt og perspektiver:

- At kæmpe sig tilbage efter sygdom (Rasmus Brohave)
- At kæmpe for livet (flygtninge).

Når man skal finde inspiration til at skrive sin egen kommentar, kan man bruge andre søgeord som fx flygtninge – blog – kommentar:

De samme søgeord får meget forskellige links frem, afhængigt af, om vi har valgt "videoer" eller "alle".

Nu er det elevernes tur til at søge links og skelne mellem inspirationssøgning og informationssøgning.

- **Brug skemaet på kopiark 7**
- Før eleverne går i gang selv, udfører du en fælles søgning og noterer i arket. Her kan du tænke højt og modellere – enten med alle elever, eller de elever, der har behov.

Link med web-adresse	Info om websitet og reference	Dine tanker om linkteksten
https://jyllands-posten.dk/debat/blogs/mortenjensen/ECE10079454/myten-om-flygtninge-contra-indvandrere/	<p>Blogindlæg skrevet den 3.12.2017</p> <p>Jensen, M. Uhrskov (2017). Myten om flygtninge contra indvandrere. Jyllands-posten.dk lokaliseret den 17.6.2018 https://jyllands-posten.dk/debat/blogs/mortenjensen/ECE10079454/myten-om-flygtninge-contra-indvandrere/</p>	<p>Teksten er lidt vanskelig. Skribenten er blogger og ikke journalist.</p> <p>Skribenten er cand.mag. i historie og samfundsfag og formand for Dansk Samling. Hvad mon Dansk Samling er?</p>

- Eleverne arbejder individuelt med: Lav din egen linksamling. **Kopiark 7 (15 min.)**.

I skal nu søge inspiration og information til at skrive jeres blogkommentar under temaet *Noget at kæmpe for*. I skal finde forskellige eksempler på det at have noget at kæmpe for.

Dels skal I søge **inspiration** om, hvad det vil sige at have noget at kæmpe for, og dels skal I søge **informationer** om personer eller grupper, der kæmper for noget, som du finder er vigtigt.

Jeres linksamling skal overvejende indeholde links fra Danmark eller Norden, og der skal både være links med skrevne tekster og videoer.

I skal sørge for, at linksamlingen både giver inspiration til at brede temaet ud og informationer, der giver mulighed for at gå i dybden med temaet. I skal altså også informationsøge og udvælge et eller flere eksempler på, at nogen har kæmpet for noget.

Brug kolonnenotatarket.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i arbejdet med modellering af søgning efter information og inspiration er, at du bidrager til at gøre det tydeligt for alle elever – uanset forudsætninger og behov – hvordan eleverne kan gribe opgavens faglige indhold an og samtidig tilbyde dem en indgang til selv at give sig i kast med opgaven. Lærermødelering støtter elevernes overblik, tydeliggør for eleverne, hvordan de kan mestre opgaven, giver dem indblik i de tanker og refleksioner, voksne gør sig, og kan komme evt. forvirring i forkøbet.

Du kan demonstrere praktisk og konkret (uden kun at fortælle dem det), hvordan eleverne kan gribe opgaver an. Del dine tanker og refleksioner med dem undervejs

Notatarket til elevernes søgning (kopiark 7) er tænkt til at støtte eleverne i at holde fokus og fastholde de informationer, de finder. For nogle elever vil sådanne notatark være afgørende for, at de får anvendt tiden og nettet konstruktivt

4.3 FASE 3: Udtryk

Brug net research i egen tekst – lærermødelering (15 min.)

Den følgende del har fokus på, at eleverne lærer at skelne mellem at anvende net research som inspiration og konkret information i deres tekster. Det er vigtigt, at eleverne bliver opmærksomme på den viden, man kan få fra de forskellige modaliteter, som de for eksempel får ved at se filmen med Rasmus Brohave fokuseret med notatark.

Du kan modellere, hvordan man kommer fra et videoklip til at anvende videoklipet som inspiration og eller information inden for temaet *Noget at kæmpe for*.

- Vis filmklippet fælles på tavlen: <https://www.youtube.com/watch?v=sB17vo2VbFc>
Læger uden Grænser; Kamma redder mennesker på havet: Moren brød fuldstændig sammen. Den varer to minutter.

På filmklippet fortæller en kvindelig læge fra organisationen *Læger uden Grænser* om sit arbejde med at redde flygtninge, der kæmper for at få et liv i Europa.

Modellering gennem fælles konstruktion

- Uddel kopiark 8: Et kolonnenotatark til iagttagelser for inspiration og information gennem flere modaliteter
- Se filmen med kolonnenotatark-iagttagelser med flere modaliteter.

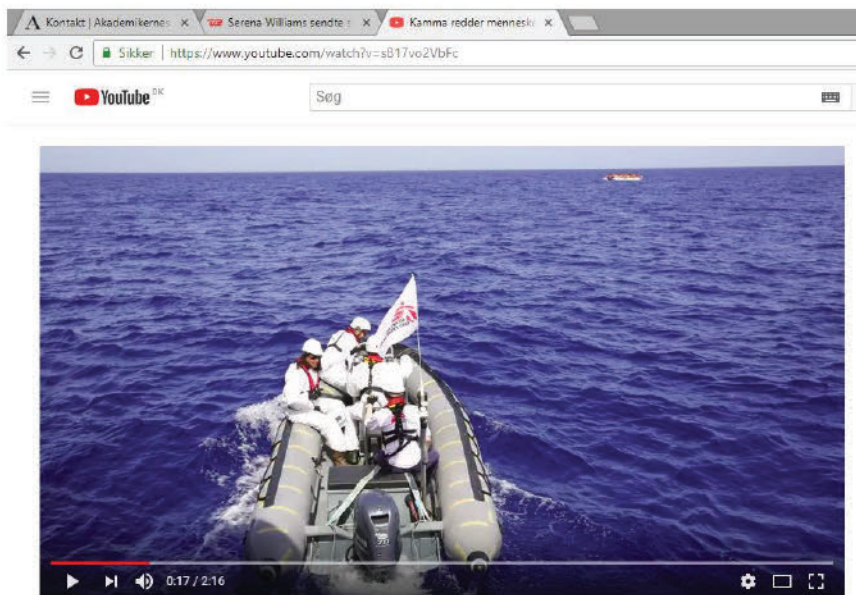

<u>Hvem</u> fortæller på filmen? Og hvordan får man at vide, hvem hun er?	<u>Hvad</u> fortæller hun om?	<u>Hvad</u> ser vi på stillbillederne?	<u>Hvor</u> foregår det, vi ser på stillbillederne?

Nedenfor ses eksempler på, hvad der kan stå i kolonnerne. Disse eksempler kan du anvende som inspiration til din modellering af, hvordan notatarket kan bruges. Det er muligvis kun en gruppe af eleverne, der har brug for lærermodelleringen. Desuden kan en gruppe af elever også have brug for at beholde arket efterfølgende, da de kan anvende sætningerne som støtte og inspiration i deres egen skriveproces.

<u>Hvem</u> fortæller på filmen? Og hvordan får man at vide, hvem hun er?	<u>Hvad</u> fortæller hun om?	<u>Hvad</u> ser vi på stillbillederne?	<u>Hvor</u> foregår det, vi ser på stillbillederne?
Kamma redder menneskeliv. Hjemvendt fra Middelhavet. Læger uden Grænser.	Kamma fortæller om, at hun har reddet en mor til to børn. De to børn druknede, mens hun reddede nogle andre børn. Kamma har selv to børn.	Læger uden Grænser sejler ud i en gummibåd med motor.	Der står hjemvendt fra Middelhavet.

- Efter filmen er set, kan du drøfte den med klassen, mens notatarket udfyldes i fællesskab. Du styrer samtalen, og en af eleverne skriver, så skemaet bliver udfyldt på tavlen.

Kamma redder mennesker på havet: Moren brød fuldstændig sammen

Filmen kan give inspiration til en anden måde at kæmpe for noget. Rasmus Brohave kæmpede sig tilbage efter sygdom. Læger uden Grænser kæmper for, at flygtninge kan komme over Middelhavet i live. Flygtninge kæmper for et liv væk fra krig.

At skrive med net research som inspiration

Det følgende sætter fokus på, hvordan eleverne kan anvende den research, de har fundet, i deres tekster.

- Uddel og arbejd med **Kopiark 9**.

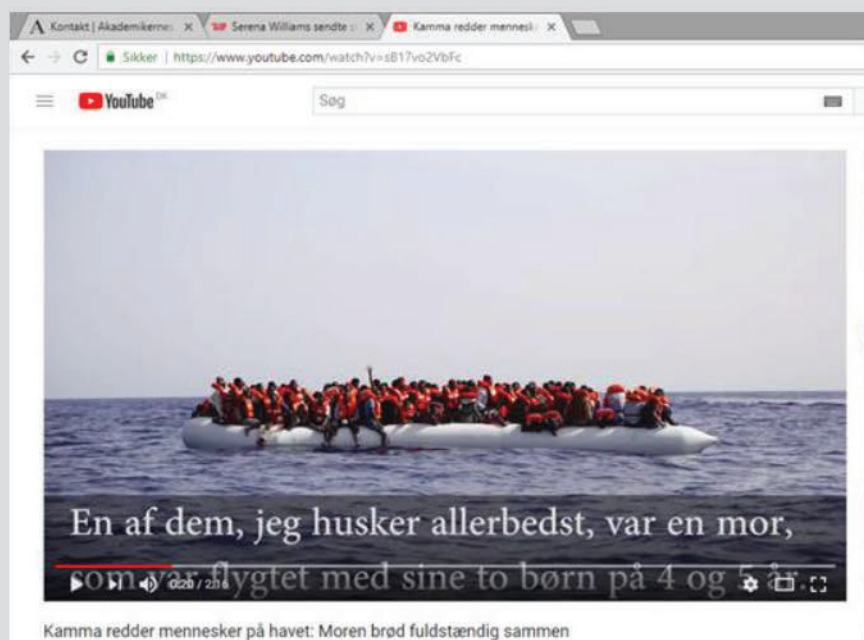
Noget at kæmpe for – net research som inspiration

Alle mennesker kan komme i situationer, hvor de har noget at kæmpe for. De kan være ramt af alvorlig sygdom eller være udsat for et trafikuheld, hvor de efterfølgende må bruge lang tid og mange kræfter på at kæmpe og træne sig tilbage. Andre mennesker flygter fra krig og ulykker for at finde et sted, hvor de kan bygge et nyt liv op. Disse mennesker kæmper en vigtig kamp for selv at overleve. Der er også mennesker, der kæmper for andre.

Ovenstående tekst bruger de to film som inspiration til at skrive om temaet *Noget at kæmpe for*. Når vi researcher på nettet, får vi også en masse informationer, som vi kan bruge til at gøre det, vi skriver om, mere konkret og nærværende.

Der er også mennesker, der kæmper for andre. En af dem er Kamma fra organisationen Læger uden Grænser. Kamma sejler med sin kolleger ud på Middelhavet i en motoriseret gummibåd.

Teksten ovenfor er baseret på helt konkrete informationer, vi kan få ved at iagttage billederne og se videoklipet.

- Kig på billedet og skriv alle de informationer, I kan trække ud af billedet.

Individuel skriveøvelse med information (15 min.):

- Vælg et af jeres link i ovenstående søgning og skriv om *Noget at kæmpe for* ud fra, at du anvender linket som inspiration eller information eller begge dele.

Formativ evaluering af elevernes viden om og erfaringer med websøgning

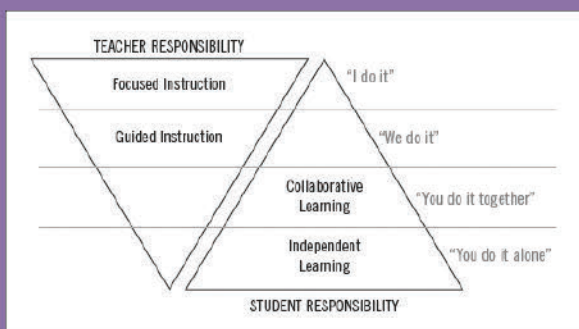
- Organiser makkerpar-drøftelser ud fra det, eleverne har skrevet, og deres erfaringer med forskellen på søgestrategierne inspirationsøgning og informationsøgning.

Denne opgave giver eleverne mulighed for at aktivere deres viden og sætte ord på de to forskellige strategier. Man kan have makkerpar eller tremandsgrupper.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i arbejdet med kolonnenotatarket handler igen om modellering, men også om det, der kaldes "fælles konstruktion". Dette foregår på tavlen. I den fælles konstruktion er det ikke dig, der alene viser, hvordan du vil løse opgaven. I den fælles konstruktion er der fokus på, at du og eleverne gør det sammen. Her skal eleverne tænke højt sammen med dig. I praksis vil nogle elever tænke højt og dele deres overvejelser, mens andre elever får mulighed for at se og høre, hvordan deres klassekammerater gør, når de løser opgaverne.

Overvej, forud for elevernes individuelle arbejde med opgaverne, hvordan du kan tilrettelægge arbejdet, så du gradvist overlader dem alene med opgaven. Denne model kan inspirere:

(Fisher og Frey, 2014)

I arbejdet med kopiark 7 bliver eleverne præsenteret for vellykkede måder, hvorpå net research kan anvendes i tekster. Den slags modeltekster kan hjælpe til, at alle elever kan se for sig, hvordan det ser ud, når det lykkes. Tanken med modeltekster er, at eleverne kan lade sig inspirere af dem og imitere dem mere eller mindre i deres egen opgaveløsning.

Giv så ofte som muligt eleverne mulighed for at se og lade sig inspirere af de gode eksempler. I et differentieringsperspektiv er inspiration og imitation vejen mod selvstændigt at kunne.

Formativ evaluering, som den sidste opgave lægger op til, er en del af en differentieret undervisning, fordi der med formativ evaluering netop er tale om differentierede tilbagemeldinger – her på elevernes forståelse og brug af net research til information og inspiration.

At lade elever arbejde i mindre og velfungerende grupper, som evalueringen lægger op til, kan også betragtes som et differentierende element. I klasser med elever, der er meget udfordret på deres skrivekompetence, er det ofte bedst at etablere tremandsgrupper, så kan der være mere inspiration og mere sprog i spil i gruppen.

4.4 FASE 4: Sløjfen (15 min.)

Sløjfen er fasen, der samler op på dobbeltlektionen. Lige forinden har eleverne haft mundtlige drøftelser. Denne del kan du gøre udelukkende fælles, eller du kan indlede den med, at eleverne i makkerpar skriftliggør med kolonnenotatarket deres forklaringer på de to strategier. Det vigtige er, at alle elever får sat ord og billeder på forskellen på de to strategier.

Fokus i de to lektioner har været netsøgning og net research ud fra begreberne inspiration og information.

- Organiser, at eleverne drøfter i makkerpar de to begreber og forskellen på dem. Desuden skal de skrive en forklaring på de to begreber med deres egne ord
- Skab fælles drøftelse af begreberne og fremlæg nogle af elevernes eksempler på, hvor deres research indgår i deres tekster.

Inspirationssøgning	Informationssøgning

- Lav en opsamling på, hvad klassen nu fælles ved om netsøgning og det at søge efter information og inspiration.
- Afslut modulet med at forberede alle elever på det, der skal ske i næste dobbeltlektion. Den følgende dobbeltlektion har fokus på at skrive en blogkommentar, der passer til skriveformål og skrivesituation.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i arbejdet med fasen "Sløjfen" er at få fokus på fælles afrunding og opsummering af de forskellige mål og aktiviteter, der har været i modulet. Det bidrager til at tydeliggøre intentionen med undervisningen i dag, så alle elever kan få øje på den røde tråd.

Uanset, hvordan tiden løber, så prioriter tid i slutningen af timen til at opsummere, fx: I dag har vi ... Næste gang skal vi ...

Brug også tiden til at spørge ind til elevernes oplevelse af undervisningen. Det kan vi bruge til at reflektere over vores egen praksis og justere og tilpasse undervisningen, hvilket er en forudsætning for at kunne planlægge differentieret undervisning.

5. Blog som medieform og blogkommentaren - 5. og 6. lektion

Skriveopgaven modelleres og stilladseres.

5.1 FASE 1: Intro (7 min.)

I disse lektioner er fokus på, at eleverne bliver i stand til at:

- Fremstille en blogkommentar, der passer til skriveformål og skrivesituation.

I den første fase af dette modul (5. og 6. lektion) er målet at bygge bro imellem elevernes erfaringer uden for skolen og den tekstpraksis, der finder sted i danskundervisningen. Du kan lægge op til, at eleverne bringer deres forhåndsviden om blogs, herunder også Vlogs (videoblogs) og deres livsverden med ind i undervisningen. Eleverne skal forholde sig til deres forhåndsviden for at kunne bruge den fagligt.

- Uddel **kopiark 10** og lad eleverne i grupper dele og drøfte:
 - Hvad de ved om kommentarspor på blogs og Vlogs?
 - Hvad de har af erfaring med kommentarer på blogs og Vlogs?
 - Hvilke blogs og Vlogs de kender?
 - Hvad de kender til i forhold til det at have noget at kæmpe for?
 - Hvordan de husker, at det kan føles at have noget at kæmpe for?
 - En erfaring med det at have noget at kæmpe for, som de forestiller sig, skal indgå i deres kommentar.
- Lad eleverne, på baggrund af deres drøftelser, tænkeskrive (eller tænkeindtale på deres telefon) om en konkret erfaring, hvor de har haft *noget at kæmpe for*.

Denne aktivitet er individuel, således at alle elever får mulighed for at komme i gang med emnet med deres individuelle forhåndsviden.

De undervisningsdifferentierende elementer

I et differentieringsperspektiv kan du give alle elever mulighed for at udtrykke sig i deres eget sprog, og deres individuelle forforståelser kan bringes aktivt i spil i aktiviteten med kopiark 10.

Ved at lade eleverne vælge imellem enten at tænkeskrive eller at tænkeindtale holder du fokus på, at formålet med opgaven er, at eleverne sætter sprog på deres erfaringer. Derfor kan det være lige så godt at tale som at skrive.

Vær nysgerrig på elevernes hverdagserfaringer, den viden og det sprog (her om blogs, Vlogs og temaet Noget at kæmpe for), de bringer med ind i undervisningen. Overvej, hvordan det kan bidrage til at bygge bro til det nye, de skal lære.

Tænk over, om nogle elever med fordel kan bruge andre modaliteter end skriftsprog til at arbejde frem mod det, der er formålet med opgaven.

5.2 FASE 2: Indtryk (30 min.)

I denne fase er målet, at eleverne kan forestille sig, hvordan den færdige tekst kan se ud. Det kan du gøre ved at inddrage en modeltekst, som du i fællesskab med eleverne undersøger og diskuterer.

Arbejdet med modeltekster har potentiale til, at eleverne kan opøve evnen til at forestille sig færdige tekster. Her er valgt en tekst i samme medieform (kommentar til en blog), om samme emne (*Noget at kæmpe for* ud fra filmen om Rasmus Brohave) og skrevet med det samme formål (fx at kommentere og tage personlig stilling), som eleverne skal skrive om.

- Lad eleverne se videoen, som modelteksten er en kommentar til:
Rasmus Brohave: Jeg har aldrig set noget lignende! | Hjerter Til Afrika | Eps 1:
<https://www.youtube.com/watch?v=pCt2Pp9ax60&feature=youtu.be>
- Modelteksten (**kopiark 11: Modeltekst**) kan du fællesgøre på tavlen og uddele til eleverne. Medieformens kendetegn, tekstens formål, struktur og sproglige træk kan eleverne diskutere med dig som guide.

Sammen med eleverne kan du undersøge og skille modelteksten ad. I kan i fællesskab studere og diskutere de forskellige dele ud fra, hvordan de medvirker til, at teksten opnår sit mål. Du kan sætte fokus på henholdsvis:

- Den ramme, som medieformen blogs sætter for teksten
- Tekstens sociale funktioner: Hvad skal teksten bruges til (formålet med teksten), hvad handler den om (indhold) og hvordan er den struktureret/sammensat (form)?
- Niveauerne i teksten: Tekstniveau, sætningsniveau og ordniveau. Her zoomes ind på, hvad strukturen og de sproglige træk gør i teksten, og hvordan de får teksten til at fungere i forhold til hensigten.

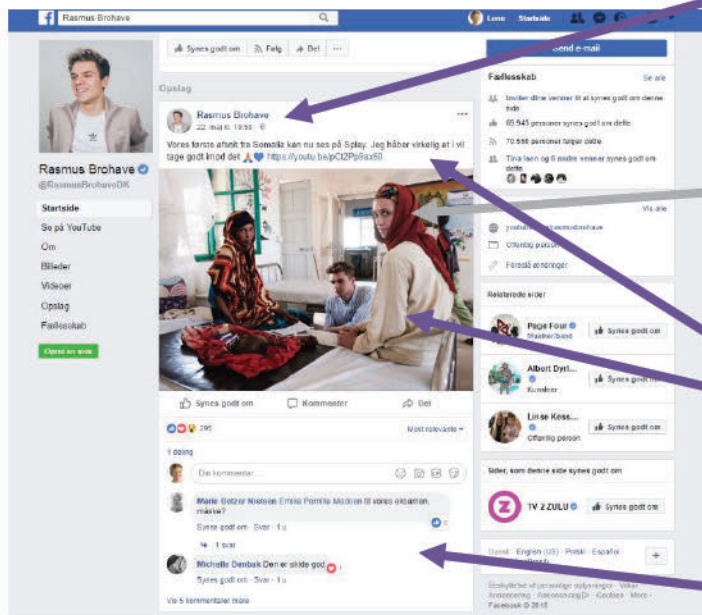
Nedenfor følger forslag til, hvad du kan fokusere på i hver af de tre niveauer:

1. Undersøg medieformen - hvad er en blog?

I skriveoplægget er der lagt op til, at teksten skal være en kommentar på en blog. Medieformen blog åbner muligheder og har sine begrænsninger for, hvordan man kan kommunikere gennem mediet. Hvis eleverne skulle skrive en bog, lave en tv-udsendelse eller skrive til avisen, havde disse medieformer givet andre muligheder og begrænsninger.

Det er væsentligt at hjælpe eleverne til at skelne mellem tekstniveauerne i opgaveoplægget. Det indebærer eksempelvis at tydeliggøre, at det, at teksten er en blogkommentar, ikke forveksles med tekstens formål eller ses som en genre. Det skal være tydeligt for eleverne, at bloggen blot er en medieform, der kan indeholde mange typer af genrer og tekster med mange formål (lidt som avisen, der også sætter en ramme for den måde, teksten kan organiseres og bruges på, men som indeholder tekster i flere genrer).

Ordet blog er en populær forkortelse for weblog, altså en logbog, man skriver på World Wide Web. Brug modelteksten til at vise eleverne, hvad der kendetegner medieformen blog. Medieformen blog er kendetegnet ved, at:

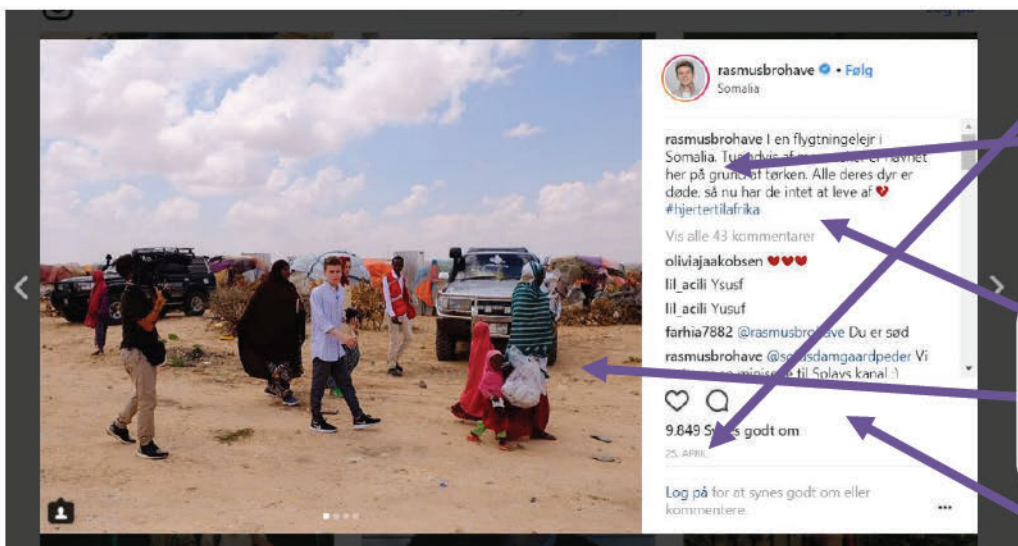

Dato: Alle poster har en dato. De er præsenteret, så det nyeste indlæg står øverst på siden.

Posts
Blogs består af kortere tekster (som også kan være videoer og lyd), som man kalder poster.

De fleste blogs benytter sig af flere modaliteter, fx skrift, billeder, film, lyd og farver. Der er altså tale om **multimodale tekster**.

Læsere kan **kommentere** indholdet.

Dato: Alle poster har en dato. De er præsenteret, så det nyeste indlæg står øverst på siden.

Post
Består af kortere tekster (som også kan være videoer og lyd), som man kalder poster.

De fleste blogs benytter sig af flere modaliteter, fx skrift, billeder, film, lyd og farver. Der er altså tale om **multimodale tekster**.

Læsere kan **kommentere** indholdet.

Dato: Alle poster har en dato. De er præsenteret, så det nyeste indlæg står øverst på siden.

Post
Bestå af kortere tekster (som også kan være videoer og lyd), som man kalder poster.

De fleste blogs benytter sig af flere modaliteter, fx skrift, billeder, film, lyd og farver. Der er altså tale om **multimodale tekster**.

Læseren kan **kommentere** indholdet.

Jeg har aldrig set noget lignende! | Hjerter Til Afrika | Eps 1
73.855 visninger

Splay Danmark · Offentliggjort den 17. maj 2019

ABONNER 176 T

I Splays nye serie tager YouTubeRasmus Brohave og akuepiller Sara Hjort med UNICEF til Somaliland for at sætte fokus på sultkatastrofen i Afrika. Det to rejsemaklere viser, hvad vi kan gøre for at hjælpe og gør opmærksom på, at der fortsat er brug for donationer til kampagnen Giv Dit VIS MERE

104 kommentarer · SORTÉR EFTER

Kommentarer offentliggjort som Lone Nielsen

Jeppé Bloard · for 2 uger siden
Wow, det rorte virkelig! Jeg synes det er så stort, at I sætter jeres fokus over på det her! <3
👍 27 · SVAR
Se alle 2 svar

UNICEFDanmark · for 2 uger siden (redigeret)
1000 Tak til alle der hjælper med at sprede det vigtige budskab på Instagram! #hjertertilafrika
👍 68 · SVAR
Se alle 2 svar

2. Undersøg tekstens sociale funktioner

Efter en fælles undersøgelse af medieformen blog, skal eleverne i grupper på tre først selv undersøge blogkommentaren, der fungerer som eksempeltekst, nærmere:

- Brug **kopiark 12**: Undersøg tekstens sociale funktioner
- Læs blogkommentaren, som er et eksempel på en kommentar til Rasmus Brohaves YouTube-video
- Drøft, hvad kommentaren handler om
- Overvej, hvad I tænker, at afsenderens formål med kommentaren er
- Overvej, hvem afsenderen er, og hvordan det kommer til udtryk i kommentaren
- Hvem skriver afsenderen til?
- Drøft, hvad der skal til for at gøre en kommentar relevant og spændende at læse. I gruppen vælges fire punkter, som I synes, er de vigtigste principper eller virkemidler, der gør en kommentar interessant at læse.
I kan også vælge at tage udgangspunkt i de fire punkter på **kopiark 13: Den gode blogkommentar** og tale om, hvilke af disse I synes, er de vigtigste og/eller forbedre punkterne.
- Vælg fire punkter fra jeres snak, som I synes, er de vigtigste principper eller virkemidler, der gør en kommentar interessant at læse. Del dem med klasse på post-its på tavlen
- Lav herefter klassens punkter til den gode blogkommentar
Formuler ud fra elevernes egen undersøgelse, nogle fælles udsagn om, hvad der skal til for at gøre en blogkommentar relevant og spændende at læse.

3.a. Undersøg tekstens struktur

I arbejdet med at kunne forestille sig, hvordan den færdige tekst kan se ud, er det vigtigt, at du hjælper eleverne til at få et overblik over, hvilke dele deres tekst kan indeholde. At undersøge og explicitere, hvordan modelteksten er struktureret, kan hjælpe eleverne med at konkretisere, hvilke tekstelementer den færdige tekst kan indeholde.

Ved at diskutere modeltekstens struktur udvikler eleverne et sprog til at tale om tekster og en bevidsthed om tekst og skrivning, som er vigtig, når de skal skrive, revidere og færdiggøre deres egen tekst. I denne del af tekstarbejdet er det vigtigt, at du opbygger et såkaldt fagrum og modellerer for eleverne. Du kan tænke højt og explicit vise eleverne, hvordan du ser, at teksten med sin struktur når sit mål.

- Vis modelteksten på tavlen. Brug **kopiark 14: Modeltekst i Word**
- Diskuter i fællesskab, hvilke afsnit modelteksten består af.
- Diskuter også, hvad der kendetegner modeltekstens afsnit.
- Lad derefter eleverne skrive/tegne forslag til en tekststruktur til blogkommentaren i opgaveforlægget, hvor tekstens struktur kan bidrage til, at teksten kan nå sit mål
- Del og diskuter de forskellige bud på strukturer.

Nedenfor er et eksempel på en lærerdekonstruktion af tekststrukturen. Den findes også som **kopiark 15: Modeltekst med skriveramme**. Det er samtalen med eleverne om strukturen, der er væsentlig, og der kan argumenteres for forskellige afsnitsinddelinger.

Struktur/disposition	
Indledende kort sætning, der fanger læseren og præsenterer pointen	Kan man blæse med sondemad i munden og er man en helt, når man bliver godt betalt for sine kampe?
Uddybende præsentation af det man ønsker at kommentere og sammenhængen til blogindlægget	<p>Det er svært ikke at blive berørt og sidde med en tåre i øjet efter at have set videoen, selvom min hjerne gør, hvad den kan for at benægte det, jeg ser.</p> <p>I siger det så fint, at det virker så uvirkeligt for os i denne velbjergede del af verden, at vores sanser næsten nægter at forholde sig til det. OG I var der endda!</p> <p>Jeg sidder blot herhjemme i lille trygge Danmark og forholder mig til de udmagrede børn og deres mødre igennem en skærm. Måske er det netop derfor, at mine tanker stikker af fra mig, og at jeg pludselig begynder at forholde mig til, hvor mange penge I mon har fået for at deltage i videoen.</p>
Uddyb pointen med egne erfaringer med temaet. Det behøver ikke at være selvoplevet	<p>Spørgsmålet er, om mit spørgsmål er relevant? Muligvis er det blot et udtryk for flugt og for den kendsgerning, at jeg hver eneste dag konstant udsættes for det potentiale, som virksomheder og organisationer har opdaget, der ligger i at markedsføre sig via jer bloggere, instagrammere og andre influenter – og at jeg dermed også udsættes for kravet om at forholde mig kritisk, så jeg ikke bliver manipuleret? I hvert fald fik min reaktion mig til at tænke på, om der egentlig er en modsætning i mellem at kæmpe oprigtigt for noget og så at få penge for det.</p> <p>Jeg har selv en gang været med som indsamler for Røde Kors. Det føltes så godt at tænke på, at man på bare sådan en formiddag kunne være med i noget, der var så stort, at det virkelig kunne gøre en forskel for folk i nød. Hvis jeg skal være helt ærlig, så føltes det også godt, at folk så mig, og at mange sagde, at det var flot, at så unge mennesker tog ansvar. Særligt min mormor var meget stolt. Sandsynligvis havde min kamp for andre i virkeligheden også en personlig vinding? Gjorde det den mindre værd? Er jeres kamp for UNICEF og sultkatastrofen i Afrika mindre værd, hvis I får penge for det?</p>
Suppler dine egne erfaringer med et eller flere eksempler på det at kæmpe for noget fra din søgning på nettet. Her kan indgå citater (husk kildeangivelse)	<p>I et indlæg længere nede fortæller du, at du netop er ved at kæmpe dig tilbage efter at være blevet ramt af Tyfus. At du har ondt i alle dine led, men at det ikke vil stoppe dig. Et klik på den video udløser vel også annoncepenge, men det er jo ikke en modsætning til din kamp. Den skal du kæmpe uanset, om du får penge for den eller ej.</p> <p>Den anden dag faldt jeg over en anden video på YouTube om lægen Kamma fra organisationen Læger uden Grænser. Kamma sejler med sin kolleger ud på Middelhavet i en motoriseret gummibåd og kæmper for at redde de mennesker, der tager den ekstremt farlige tur i kampen for en bedre tilværelse. Hun fortæller om en barsk oplevelse, hvor en mor til to mister begge sine børn til druknedøden, mens hun selv havde vendt sig om et splitsekund for at redde et andet barn.</p> <p>Kamma fortæller berørt, hvordan denne mor var taget afsted på rejsen i kampen for at give sine børn et bedre liv og sørge for, at de kunne fortsætte med at være i live – og hun mistede dem begge i kampen, mens hun, som mennesker gør, kæmpede for at redde én, hun så i nød. Kamma får også en mindre løn til at dække sine udgifter derhjemme samt kost, logi og lidt lommepenge fra organisationen Læger uden Grænser - men hun kunne jo tjene langt mere på langt mindre strabadserende måder. Ingen af os ved, hvad der driver hende. Vi ved kun, at hun kæmper for andre et sted, hvor alle kæmper kampe.</p>
Reflekter over eller diskuter din pointe	Alle mennesker kan komme i situationer, hvor de har noget at kæmpe for. De kan være ramt af alvorlig sygdom eller være udsat for et trafikuheld, hvor de efterfølgende må bruge lang tid og mange kræfter på at kæmpe og træne sig tilbage. Andre mennesker må flygte fra krig og ulykker for at finde et sted, hvor de kan bygge et nyt liv op. Disse mennesker kæmper en vigtig kamp for selv at overleve. I Somaliland, hvor I er, kæmper

	de mod naturkatastrofer og sult. På stabiliseringscentret kæmper de for underernærede børns overlevelse.
Perspektiver og eller afrund din kommentar evt. med en sløjfe til indledningen	Midt i alle disse kampe står mennesker, som kæmper for at hjælpe dem, der kæmper. Om disse mennesker siger vi jo ofte, at de uselvsk kæmper for andre. Måske var det her, min tankeflugt om jeres projekt startede. I stedet for at forholde mig til de ubærlige historier, I fortæller, så valgte jeg at vurdere graden af jeres uselvskhed. Se, det hjælper jo ingen. Det gør I til gengæld ved at bruge jeres indflydelse på at gøre opmærksom på, hvordan verden uden for den trygge andedam kræver andre kampe, end hvordan man får ny iPhone. Måske kan min lille indsamling for Røde Kors heller ikke udelukkende betegnes som uselvsk. Jeg fik ikke penge, men jeg fik iscenesat mig og jeg fik anerkendelse.
Spørgsmål til videre debat i kommentartråden	Hvad siger I andre? Kan man overhovedet tale om uselviske kampe – og giver det mening, at vurdere kampe ud fra, hvor uselviske de er?

- Lad i makkerpar eleverne eksperimentere med at bytte rundt på tekstafsnittene og drøfte, hvad det gør ved modelteksten. Brug og klip i **kopiark 15**.

3.b. Undersøg teksten på sætningsniveau og ordniveau

Efter at have zoomet ind på tekstens struktur som ovenfor i **kopiark 15**, skal du nu zoome ind på, hvordan man også på sætningsniveau kan tilpasse teksten til skrivningens formål. Det er vigtigt, at du tydeligt viser, tænker højt omkring og diskuterer de sproglige ressourcer, så alle elever får mulighed for at reflektere over og udvikle deres sprog.

- Tænk højt sammen med eleverne omkring, hvordan I ser, at de sproglige ressourcer på sætningsniveau er brugt godt i modelteksten i forhold til dens skriveformål og skrivesituation. Du kan finde inspiration i **kopiark 16**
- Lav en fælles planche/plakat med ideer og opmærksomhedspunkter for sproget i den gode blogkommentar. Lad plakaten hænge synligt i klassen, så eleverne kan bruge den i deres egen skriveproces senere.

I **kopiark 16** er der særligt fokus på de sproglige ressourcer i modelteksten, som benyttes til at argumentere fagligt, og personligt, i dialog med andre, ligesom det kan være relevant at gøre i en blogkommentar.

Oversigt over sproglige ressourcer i Kopiark 16: Modeltekst med analyse af sproglige ressourcer

Sproglige ressourcer

Deltagere:

Generelle deltagere: *Man, alle mennesker*

Skrevet i 1. person: *Jeg*

Direkte læserhenvendelse: Spørgsmål til læseren markeret med spørgsmålstegn

Direkte henvendelse til afsenderen fx: *I, jer bloggere, instagrammere og andre influenter, jeres kamp for UNICEF, fortæller du. Spørgsmål markeret med spørgsmålstegn til afsenderen*

Tempus

Nutid

Datid for erindringer

Mentale verber fx: *Tænke, følte, ved*

Evaluerende sprog fx: *I siger det så fint, virker uvirkeligt, så godt, så stort, virkelig kunne gøre en forskel, ekstremt farlige tur, den trykke andedam*

Vanlighed: *Hver eneste dag, konstant*

Positionering af modtageren, så læseren går med på tankegangen

Modalitet: *Måske, muligvis, sandsynligvis*

Polaritet. Teksten opstiller modsætninger, fx:

- *Kæmpe oprigtigt for noget og så at få penge for det*
- *Et klik på den video udløser vel også annoncepenge, men det er jo ikke en modsætning til din kamp*
- *Tjene langt mere på langt mindre strabadserende måder*
- *I stedet for at forholde mig til de ubærlige historier, I fortæller, så valgte jeg at vurdere graden af jeres uselvished.*

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i denne "indtryksfase" bygger på arbejdet med modeltekster. Modeltekster er tekster, som du vælger, fordi de er særligt vellykkede og kan bruges til at demonstrere struktur og sproglige træk i genren. Modeltekster er en vigtig del af en differentieret skriveundervisning, da de kan bidrage til, at alle elever kan fremkalde mentale modeller af, hvordan en færdig tekst kan se ud – både i struktur og med brug af sproglige ressourcer. Tanken med modeltekster er, at eleverne kan lade sig inspirere af dem og imitere dem mere eller mindre i deres egen opgaveløsning.

Tilbyd eleverne at se gode eksempler på, hvordan vellykkede tekster i genren ser ud forud for elevens egen skrivning. Sørg for, at forslag til struktur for teksten og eksempler på sproglige ressourcer, bliver en synlig tilgængelig ressource i klassen under skriveforløbet (fx i form af plakater/plancher), så de elever, der har brug for det, kan lade sig inspirere.

I aktiviteten omkring kopiark 12 og 13, hvor eleverne skal udvikle principper for den gode blogkommentar, kan du tilbyde elevgrupperne forskellige indgange til at løse opgaven. Grupperne kan differentieret vælge en åben opgave, hvor de på baggrund af de foregående aktiviteter udvikler principper for den gode blogkommentar, eller de kan tage udgangspunkt i den stilladserende ressource for overvejelserne (kopiark 13).

Hav fokus på, hvordan du kan tilbyde eleverne forskellige indgange og stilladsering til opgaverne, så eleverne bliver udfordret og støttet i forhold til deres forskellige potentialer og forudsætninger.

Arbejdet med kopiark 12 og 13 lægger op til, at eleverne skal arbejde i grupper på tre. Grupper på tre giver mindre sårbarhed end et makkerpar, og samtidig giver denne gruppestørrelse anledning til, at gruppen stadig er meget afhængig af alles deltagelse. Du kan med fordel lade grupperne være heterogene. Det vigtige er, at grupperne er dannet, så eleverne arbejder godt sammen.

Overvej, hvordan du bedst kan sammensætte grupperne i din klasse, samt hvad der skal til for, at eleverne kan arbejde på en hensigtsmæssig måde med opgaven i grupperne. Overvej, hvor meget og hvilken støtte de forskellige grupper har behov for.

5.3 FASE 3: Udtryk (53 min.)

I denne fase bevæger eleverne sig ind i skrivefasen. Inden de kommer hertil, skal de have et klart billede af, hvad teksten skal handle om, hvem der er modtagere, og hvilken slags tekst det skal være. De skal have en plan for, hvordan de skal bygge teksten op – og du skal hjælpe dem til at få ordene ned på papiret.

Afkod skriveopgaven

Det er vigtigt, at eleverne ved, hvordan de afkoder den skriveopgave, de skal i gang med, så de er opmærksomme på de krav, opgaveformuleringen stiller. Med udgangspunkt i fagudtrykkene fra de tidligere faser i forløbet, kan du modellere i klassen, hvad man skal være opmærksom på, når man afkoder den konkrete skriveopgave.

- Del skriveoplægget (kopiark 2) *Noget at kæmpe for* med eleverne på tavlen og læs det igennem sammen.

- Modellerer, hvordan du læser opgaveforlægget. Undervejs kan du understrege direkte i opgaveforlægget, hvor man kan læse nedenstående:
 - **Medie:** Hvor bringes teksten? Drøft, hvilke rammer det sætter om teksten?
 - **Formål:** Hvad er formålet med teksten (fx at berette, at reflektere, at argumentere)?
 - **Indhold:** Hvad skal teksten handle om?
 - **Struktur:** Hvordan forestiller vi os strukturen på den tekst, der kan besvare opgaveformuleringen, ser ud?
 - **Modtagere:** Hvem skal læse teksten?
 - **Sproget:** Hvad lægger ovenstående op til i forhold til sproget?
- Lad derefter eleverne i tremandsgrupper udfylde kopiark 17: **Hvad lægger skriveoplægget op til.**

Hvad lægger skriveoplægget op til	
Medie Hvor skal teksten bringes? Hvordan skal medieformens rammer kunne ses i min tekst?	
Formål Hvilke formål/fremstillingsformer skal indgå i min tekst?	
Indhold Hvad kan min tekst handle om?	
Struktur Tegn, hvordan du forestiller dig at strukturere din tekst	
Modtagere Hvem skal læse teksten? Hvordan skal det kunne ses i din tekst?	
Sprog Hvad vil du være opmærksom på i forhold til sproget i din tekst?	

Opstil mål og vurderingskriterier for skrivearbejdet

- Lad eleverne i tremandsgrupper drøfte, hvad de tænker ud fra arbejdet med modelteksten og afkodning af skriveopgaven. Lad grupperne formulere fem punkter og del dem fælles på post-its eller Padlet
- Opstil i fællesskab kriterier for den gode besvarelse og skriv dem på en planche, så de forbliver synlige i klassen.

Formålet er, at de formulerede kriterier både kan fungere som pejlemærker for eleverne i skriveprocessen og som en tjekliste i respons undervejs og i vurderingen af den færdige tekst.

Her er inspiration til, hvordan kriterierne i en konkret klasse kunne se ud.

Kriterier for den gode kommentar til "Noget at kæmpe for"

1. Det er tydeligt, at teksten er en blogkommentar til en specifik blog- eller Vlogpost, som kommenterer på dens specifikke indhold, og at der er direkte henvendelser til afsenderen og de øvrige modtagere af bloggen.
2. Blogkommentaren er struktureret, så den indeholder afsenderens subjektive forhold til det, der kommenteres på - fx inddrages afsenderens egne oplevelser og erfaringer.
3. Sproget er tilpasset modtagerne og formålet med blogkommentaren.
4. Nettet er brugt til information og inspiration, som er bearbejdet på en hensigtsmæssig og kritisk måde.
5. Teksten er præsentabel. Der er arbejdet med retskrivning, tegnsætning og layout.

Fortæl om indholdet og tænkeskriv

- Lad eleverne fortælle til en eller to makker, hvad de har tænkt sig at skrive. Det er oftere nemmere at afprøve mundtligt frem for skriftligt.
- Efter den mundtlige afprøvning skal eleverne nedskrive, hvad de har sagt. Giv dem præcis syv minutter til dette. Denne skrivning kan du udvikle til en tænkeskrivning, der er en udforskende form for skrivning, som giver eleverne mulighed for at afprøve tanker og reflektere over indholdet i deres tekst. Det er vigtigt, at du sætter en ramme for tænkeskrivningssituationen, hvor alle censureringsmekanismer er slået fra, så tanker og ideer uhindret kan komme ned på papir. Resultatet af tænkeskrivningen kan indeholde elementer, der evt. kan komme med i den færdige tekst – men hovedpointen er, at alle har formuleret ideer skriftligt til at komme i gang med produktion af deres skriveopgave.

Benyt skriveramme og skriv teksten i dele

Skriverammen kan hjælpe eleverne til at dele skriveopgaven op i mindre enheder, sådan at de kan arbejde med en afgrænset del af teksten. Dette understreger, at det at skrive en tekst ikke er en lineær proces. I denne skriveopgave kan du fint lade eleverne starte med at skrive om den konkrete erfaring, de har haft - og senere skrive indledning og afslutning.

Eleverne kan i samarbejde med dig vælge fire veje ind i den videre skriveproces. Herigennem stilladserer du eleverne i forskellig grad alt efter deres behov. De kan vælge at:

1. **Skrive uden skriveramme eller ændre på den.** Eleverne kan selv gå i gang med at skrive ud fra skriveoplægget.
2. **Skriveramme tom (kopiark 18).** Eleverne skriver alene eller i makkerpar ud fra kopiarket.
3. **Skriveramme med sætningsstartere (kopiark 19).** Eleverne skriver alene eller i makkerpar ud fra kopiarket.
4. **Modellering af skriveprocessen.** Du viser eksplicit, hvordan du - som den erfare skriver - vil gribe opgaven an, hvordan du planlægger din skriveproces, hvordan du overvejer strukturen og hvordan du kommer i gang med at skrive. Du skriver sammen med en gruppe af elever en fællestekst eller blot en del af teksten. Styr skrivningen (på tavlen eller i fx googledocs). Eleverne kommer med forslag. Du

stiller spørgsmål og kommer med eksempler på formuleringer, som eleverne tager stilling til. Du fungerer som guide, der tænker højt og vejleder eleverne i, hvordan teksten bedst kan nå sit formål både i forhold til struktur og sprog. Inddrag eleverne i formuleringen, så det er deres forslag, der fører til, at blogkommentaren gradvist bliver opbygget (fremfor, at du i en monolog viser, hvordan du selv ville gøre det). Eleverne skal opleve, at deres svar har værdi, så det er et tryk at prøve sig frem.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i arbejdet med at afkode skriveoplægget handler om såvel din modellering som stilladseringen af den efterfølgende elevopgave.

Først modellerer du din læsning af opgaveforlægget. Tænk højt og vis praktisk og konkret, hvordan du griber det an, når du møder et skriveoplæg - hvilke overvejelser gør du dig under gennemlæsningen og hvilke spørgsmål stiller du dig selv? Lad eleverne høre de faglige begreber, du bruger. Med modelleringen tydeliggør du for alle elever, hvori opgaven består, når de møder et skriveoplæg. Derudover giver det også en indgang til at lade eleverne give sig i kast med afkodning af skriveoplægget i grupper.

Kopiark 17 "Hvad lægger skriveoplægget op til" er en støttende struktur, der peger på de vigtige forhold, som eleverne til enhver tid må gøre sig klart, når de læser et skriveoplæg - inden de går i gang med selve skrivningen. Nogle elever vil kun have brug for det konkrete ark til opgaven i dette ene forløb. De kan tage indholdet med videre som mentale skemaer til andre skrivesituationer. Andre elever kan længe have glæde af det fysiske ark til at strukturere de vigtige overvejelser, når de møder nye skriveopgaver. Overvej, hvordan du kan hjælpe forskellige elever med støttende strukturer til at løse opgaven.

At opstille mål og formulere kriterier for den gode opgavebesvarelse er et vigtigt element i en differentieret undervisning. Det giver eleverne informationer om de krav og forventninger, du stiller til dem.

Sørg for, at alle elever kender og forstår kriterierne for den gode kommentar. Inddrag derfor eleverne i udviklingen af kriterierne. Når I udvikler kriterierne i fællesskab i klassen, vil eleverne kunne trække på det sprog og de tidligere erfaringer, de har med at skrive i forskellige teksttyper.

Tilstræb, at kriterierne bliver så konkrete og tydelige, at eleverne kan orientere sig efter dem. Kriterierne kan du også bruge som udgangspunkt for, at eleverne i samarbejde med dig formulerer, hvad de, ud fra deres forudsætninger, særligt fokuserer på at lykkes med.

I aktiviteten med at fortælle om indholdet og tænkeskrive skal fokus være på at afprøve tanker og reflektere over indholdet i elevernes tekst og samtidig undgå "den blanke skærm". Læg vægt på, at det kun er eleven selv, der skal læse tænkeskrivningen igen, hvorfor alle censureringsmekanismer kan slås fra, sådan så tanker og ideer uhindret kan komme ned på papir. Elever med vanskeligheder i sprogrigtighed skal du således anspore til at skrive løs og kun koncentrere sig om at formulere, afprøve og reflektere over indholdet i deres tekst.

Når eleverne starter den egentlige skriveproces i aktiviteten "Benyt skriverammer og skriv teksten i dele", kan du tilbyde de fire forskellige grader af stilladsering til deres skriveproces. Du giver således alle klassens elever mulighed for at arbejde med det samme, men på en måde, der tager højde for elevernes forskellige forudsætninger og potentialer. Lad eleverne formulere, hvilken grad af stilladsering de mener, de vil have gavn af.

Aftal i dialog med eleven, hvilken stilladsering, der passer til hans/hendes forudsætninger, behov og potentialer.

5.4 FASE 4: Sløjfen (5 min.)

Fasen sigter mod, at alle elever får sat ord på, hvordan de har løst opgaven. Fokus er på elevernes egne overvejelser over potentialer i deres tekst, som også kan blive anvendt i andre fremstillingsforløb.

- Lad eleverne i små grupper vise og fortælle hinanden, hvad de er særligt tilfredse med eller optagede af i forhold til deres blogkommentar, som den er lige nu.
- Lav en opsamling på, hvad klassen nu fælles ved om at læse et opgaveforlæg og det at skrive den gode blogkommentar.

Afslut modulet med at forbered alle elever på det, der skal ske i næste dobbeltlektion. Den følgende dobbeltlektion har fokus på, at eleverne reviderer deres blogkommentar ud fra kriteriebaseret respons fra dig og responsmakkeren.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i arbejdet med fasen "Sløjfen" er at få fokus på fælles afrunding og opsummering af de forskellige mål og aktiviteter, der har været i modulet. Det bidrager til at tydeliggøre intentionen med undervisningen i dag, så alle elever kan få øje på den røde tråd.

Uanset, hvordan tiden løber, så prioriter tid i slutningen af timen til at opsummere, fx: I dag har vi ... Næste gang skal vi ...

Brug også tiden til at spørge ind til elevernes oplevelse af undervisningen. Det kan du bruge til at reflektere over din egen praksis og justere og tilpasse undervisningen, hvilket er en forudsætning for at kunne planlægge differentieret undervisning.

6. Formativ responsrunde på blogkommentar/udkast - 7. og 8. lektion

Revision af blogkommentar ud fra kriteriebaseret respons fra dig og responsmakkere

De vigtigste karakteristika på en kompetent skriver er, at man reviderer sine tekster. Det kræver, at skriveren har strategier til at bedømme og bearbejde forskellige aspekter ved sin tekst. De to lektioner lægger netop vægt på, at eleverne bliver præsenteret for og støttet i at afprøve forskellige strategier til at bearbejde deres tekst. Ved at sætte eleverne i situationer, hvor de undervejs i skriveprocessen læser egne og andres tekster kritisk samt får og giver respons, bliver eleverne støttet i at være i stand til at vurdere, hvordan man kan revidere teksten for at få et godt slutresultat.

Målet med disse to lektioner er, at eleverne kan:

- Give og modtage kriteriebaseret respons ud fra blogkommentarens kendetegn
- Revidere grundlæggende elementer i teksten ud fra kritisk læsning og kriteriebaseret respons.

Bemærk skellet mellem en reviderings- og en færdiggørelsesfase. I revideringsfasen er der fokus på tekstens indhold, struktur, sproglige valg i forhold til skriveformål og skrivesituation. I færdiggørelsesfasen vil der derimod være fokus på retstavning, tegnsætning og layout.

6.1 FASE 1: Intro (10 min.)

- Vis eleverne denne model (**kopiark 20**) over, hvad I har arbejdet med i skriveprocessens faser i dette forløb indtil nu.

Førskrivningsfase	Skrivefase	Revideringsfase	Færdiggørelsesfase
<ul style="list-style-type: none"> • Afkode skriveopgaven • Klargøre skrivesituation og skriveformål • Aktivere forhåndsviden • Søge efter information og inspiration • Undersøge modeltekster 	<ul style="list-style-type: none"> • Tænkeskrivning • Fortælle om indholdet • Benytte skriverammer • Skrive teksten i dele 		

- Lad eleverne i grupper drøfte:
 - Hvad de plejer at gøre for at forbedre og udvikle deres tekst, når de har skrevet 1. udkast
 - Hvad de kan gøre for at forbedre og udvikle deres 1. udkast.
- Del de vigtigste pointer fra grupperne fælles i klassen.

Overvej gruppeinddelingen, så den bedst muligt skaber rammer, der understøtter alle elevers deltagelsesmuligheder, fx ud fra hensyntagen til elevernes skriftlige kompetencer og samarbejdsevner.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i arbejdet med fasen "Intro" har fokus på at sikre alle elevers oplevelse af den røde tråd i forløbet.

Sørg for at sætte tid af i opstarten af lektionen til kort at genopfriske elevernes hukommelse for vigtige pointer fra de sidste moduler. Overvej, hvordan du vil gøre det tydeligt for eleverne, hvad læringsintentionen med dagens lektioner er - og hvordan det hænger sammen med det, der skete sidst, og det, der videre skal ske i forløbet.

Skemaet i kopiark 20 opsummerer de skrivestrategier, der er arbejdet med i forløbet. Udover at fungere som en struktureret opsamling på forløbet indtil nu, så kan det også fungere som en model for, hvordan eleverne kan gribe arbejdet med skriveprocessen an.

Aktiviteten med gruppedrøftelsen har fokus på at aktivere elevernes forhåndsviden og give dem mulighed for at integrere det, de i forvejen ved og kan, med det nye, de skal lære i dette modul (her strategier til at revidere deres tekster).

Vær nysgerrig på de erfaringer, den viden, det sprog (her om revidering) og de (her reviderings-) strategier, som eleverne byder ind med. Overvej, hvordan det kan bidrage til at bygge bro til det nye, de skal lære.

6.2 FASE 2: Indtryk (20 min.)

- Vælg enten modelteksten eller nogle eksempler fra elevteksterne og del den/disse på tavlen. Drøft med eleverne, hvordan kommunikationen kan blive bedre i forhold til hensigt og situation.
- Start med at drøfte teksten ud fra de kriterier, I opstillede for den gode besvarelse og brug **kopiark 21: Responsskema**:

Undersøg sammen, hvordan kriterierne kommer til udtryk i teksten og drøft forslag til forbedringer i forhold til kriterierne.

Vurderingskriterie	Hvor kan det ses i teksten?	Er der steder, hvor det kan forbedres?

Revideringsstrategier

TOSE-skemaet er et værktøj, der kan hjælpe eleverne til en reflekteret og systematisk revidering på flere niveauer i deres tekster. Med skemaet klassificeres fire typer af ændringer, som skriveren kan foretage for at revidere sin tekst: Tilføje, Omorganisere, Slette og Erstatte (deraf TOSE).

- Præsenter eleverne for TOSE-skemaet (Kvithyld, Kringstad og Melby 2015, s. 32).
Brug kopiark 22: TOSE-skemaet:

T – Tilføje	O – Omorganisere	S – Slette	E - Erstatte
<ul style="list-style-type: none"> • Detaljer • Beskrivelser • Ny information • Meninger • Ideer • Regulere med modalverber, modale adverbier, modale adjektiver, mentale og verbale processer 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstdele for at opnå ønsket effekt • Tekstdele for at få en mere logisk rækkefølge 	<ul style="list-style-type: none"> • Unødvendige repetitioner • Uvæsentlig eller irrelevant information 	<ul style="list-style-type: none"> • Overforbrug af enkelte ord • Upræcise verber med mere karakteriserende verber (fx <i>gå</i> kan erstattes af <i>halte</i>) • Upræcise adjektiver med mere karakteriserende adjektiver • Upræcise substantiver med mere karakteriserende substantiver • Forslidte udtryk og klicheer

- Klassificer i fællesskab på tavlen de ændringer, I vil foretage ud fra TOSE-skemaets kategorier. Du skal styre revideringen (på tavlen eller i fx googledocs). Eleverne kommer med forslag. Stil spørgsmål og kom med eksempler på revidering, som eleverne tager stilling til. Du fungerer som guide, der tænker højt og vejleder eleverne i, hvordan teksten bedst kan nå sit formål både i forhold til struktur og sprog.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i denne fase bygger på tankerne om gradvist at overlade eleverne alene med opgaven, anerkendende dialoger og stilladserende skemaer. I den fælles klasseundersøgelse af, hvordan kriterierne kommer til udtryk i modelteksten, skal du fungere som en guide, der styrer dialogen, og møder alle elevers bidrag som vigtige bidrag til den fælles læring. Du kan bruge denne viden og disse færdigheder til at tænke højt sammen med eleverne, holde undersøgelsen på sporet og føre den videre.

Lad eleverne tænke højt sammen med dig. I praksis vil nogle elever tænke højt og dele deres overvejelser, mens andre elever får mulighed for at se og høre, hvordan deres klassekammerater gør, når de vurderer teksten ud fra vurderingskriterierne og kommer med forslag til forbedrende revideringer. Inviter misforståelser frem.

Skemaet i kopiarkene 21 og 22 er en støttende/stilladserende struktur, der peger på de overvejelser, som eleverne må gøre sig klart, når de vurderer og reviderer deres tekster undervejs i skriveforløbet. Nogle elever vil kun have brug for de konkrete ark til opgaven i dette ene forløb. De kan tage indholdet med videre som mentale skemaer til andre skrivesituationer. Andre elever kan længe have glæde af de fysiske ark til at strukturere de vigtige overvejelser, når de møder nye skriveopgaver. Udfyld i denne fase vurderingsskemaet i dialog med eleverne og brug TOSE-skemaet til at pege på, hvilke revideringsstrategier man kan bruge til at forbedre tekster. Herigennem ser og oplever alle elever, hvordan man kan anvende de to skemaer.

6.3 FASE 3: Udtryk (45 min.)

Efter, at du og eleverne har været i dialog om revidering af en tekst og har sat revideringsstrategierne i brug, skal eleverne nu forholde sig til sin egen tekst med strategierne.

Lad eleverne forholde sig til deres egen tekst ud fra skemaet (**kopiark 21**):

Vurderingskriterie	Hvor kan det ses i teksten?	Er der steder, hvor det kan forbedres?

- Bed eleverne om at kommentere direkte i deres tekst, hvor de forestiller sig, at de kan tilføje, omorganisere, slette eller erstatte - for at forbedre deres tekst i forhold til vurderingskriterierne.
- Lad eleverne gå sammen tre og tre, hvor de på skift først læser deres blogkommentar op, fortæller om deres overvejelser ud fra skemaet med vurderingskriterierne og viser, hvordan de forestiller sig 'at TOSE'. De to andre kommenterer herefter på forslagene og kommer måske med yderligere forslag til revidering. De aftaler, hvad de hver i sær særligt skal revidere.
- Eleverne noterer revideringsaftalerne øverst på deres tekst.
- Eleverne reviderer deres tekster ud fra aftalerne. De markerer direkte i deres tekster, hvor de har henholdsvis tilføjet, omorganiseret, slettet eller erstattet.
- Eleverne afleverer deres udfyldte tre-kolonnenotatark, førsteudgave og den reviderede udgave af teksten med revideringsaftaler og markeringer af, hvor de har tilføjet, omorganiseret, slettet eller erstattet.
- Du responderer med forslag direkte i teksten på de steder, hvor det er aktuelt. Der responderes udelukkende ud fra vurderingskriterierne, revideringsaftalerne og de steder, hvor eleverne har markeret.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i denne fase går dels på at stilladsere elevernes revideringsproces og på formativ evaluering.

Efter, at eleverne have været del af en fælles og af din struktureret vurdering af en modeltekst i sidste fase, skal eleverne nu selvstændigt imitere den proces med deres egne tekster.

Undersøg, om alle elever er klar over, hvad de skal og hvorfor. Forudse, hvad der kan komme til at volde vanskeligheder for specifikke elever, og overvej, hvordan du kan støtte dem.

I denne fase får eleverne både mulighed for selv at foretage en struktureret formativ evaluering af deres egen tekst ud fra de aftalte vurderingskriterier. De får mulighed for at få konkret og differentieret formativ feedback fra både klassekammerater i grupperne og fra dig - dette skal være målrettet i forhold til deres individuelle mål, vurderingskriterier og revideringsarbejde.

Sørg for, at eleverne får tilbagemeldinger, mens de fortsat kan arbejde videre med det.

6.4 FASE 4: Sløjfe (10 min.)

Denne fase synliggør for eleverne, hvilke strategier de har arbejdet med. Herved får eleverne mulighed for at se strategierne som 'værktøjer', de kan bruge, når de skal skrive selvstændigt og fremstille skriftligt i andre opgaver.

- Vend igen tilbage til faserne i skriveprocessen og tilføj de strategier, I har arbejdet med i revideringsfasen.

Førskrivningsfase	Skrivefase	Revideringsfase	Færdiggørelsesfase
<ul style="list-style-type: none"> • Afkode skriveopgaven • Klargøre skrivesituation og skriveformål • Aktivere forhåndsviden • Søge efter information og inspiration • Undersøge modeltekster 	<ul style="list-style-type: none"> • Tænkeskrivning • Fortælle om indholdet • Benytte skriverammer • Skrive teksten i dele 	<ul style="list-style-type: none"> • Læse egen tekst i lyset af vurderingskriterierne for opgaven • TOSE-teksten i lyset af vurderingskriterierne for opgaven • Revidere teksten på baggrund af fokuseret respons 	<ul style="list-style-type: none"> •

- Lav en opsamling på, hvad klassen nu fælles ved om skriveprocessen og det at revidere sine tekster.

Afslut modulet med at forberede alle elever på det, der skal ske i næste dobbeltlektion. Den følgende dobbeltlektion har fokus på, at eleverne færdiggør deres blogkommentar ud fra den formative feedback fra dig, og at de korrekturlæser inden endelig aflevering.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i arbejdet med fasen "Sløjfen" er at få fokus på fælles afrunding og opsummering af de forskellige mål og aktiviteter, der har været i modulet. Det bidrager til at tydeliggøre intentionen med undervisningen i dag, så alle elever kan få øje på den røde tråd.

Uanset, hvordan tiden løber, så prioriter tid i slutningen af timen til at opsummere, fx: I dag har vi ... Næste gang skal vi ...

Brug også tiden til at spørge ind til elevernes oplevelse af undervisningen. Det kan vi bruge til at reflektere over vores egen praksis og justere og tilpasse undervisningen, hvilket er en forudsætning for at kunne planlægge differentieret undervisning.

7. Færdiggørelse og korrekturlæsning - 9. og 10. lektion

De sidste to lektioner har fokus på, at eleverne færdiggør og fællesgør deres tekster samt får mulighed for at give og modtage summativ respons og skriverhenvendt feedback. Der vil især være fokus på, at eleverne opbygger relevante korrekturlæsningsrutiner, så eleverne får strategier til at finde egne fejltyper i prioriteret rækkefølge.

Aa Bb Cc Dd

Her er fokus på såvel indre stavestrategier som ydre stavestrategier. De indre handler om, hvad eleven selv kan stille op, hvis eleven ikke kan stave til et ord, ved fx at sige ordet højt, bruge en huskeregel, se på stammen m.m. De ydre er fx ordbøger, skriveprogrammer, google, hjælp fra sidemakker eller plakater m.m.

Målet med disse lektioner er, at eleverne kan:

- Foretage fokuseret korrekturlæsning ud fra viden om egne fejltyper og strategier til at imødegå dem.

7.1 FASE 1: Intro (15 min.)

Inden for kompetenceområdet Fremstilling i Fælles Mål er *Respons* og *Korrektur* i hver sit område. Det er vigtigt at adskille disse to og først bruge tid på at læse korrektur, når teksten har en færdig form. Korrekturlæsning af egne tekster er svært. Tredje gang man læser den samme tekst, ser man ikke fejlene. Man har altså brug for en pause for at se sin tekst på ny. Nogle gange kan der være brug for at læse teksten bagfra. Det kræver øvelse at påtage sig korrekturlæserrollen.

Tag korrekturlæsningsbrillerne på

- Lad eleverne se på denne del af modelteksten i makkerpar. Den er fra før, den blev korrekturlæst. Undersøg sammen, hvad I vil ændre for at gøre teksten korrekt ud fra retskrivning og tegnsætning?

Det er svært at blive berørt og sidde med en tåre i øje efter at have set videoen, selvom min hjerne gør, hvad den kan for at benægte det, jeg ser.

7.2 FASE 2: Indtryk (30 min.)

- Inddel klassen i tremandsgrupper. Hver elev i gruppen skal læse korrektur på en af de andre elevers tekst. Korrekturlæsning kan være en krævende opgave afhængigt af tekst og læser. Sæt derfor tid på øvelsen, fx max et kvarter, og forklar, at eleverne når så langt, som de kan, i de tekster, de læser. Øvelsen fungerer bedst, hvis eleverne anvender Word, hvor de registrerer de korrekturændringer, der foreslås.

Når eleverne har korrekturlæst en makkers tekst i femten minutter, skal de overveje og notere de fejltyper, de har fundet. Det kan fx være nutids-r eller egennavne med stort osv. Herefter udveksler tremandsgruppen de fundne fejltyper.

- Drøft fælles i klassen de fundne fejltypen og udform i fællesskab en liste over fejlfælder, alle skal være opmærksomme på. Desuden skal hver elev sætte fokus på at udrydde tre fejltypen i sin tekst før aflevering.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i arbejdet med aktiviteten har fokus på, hvordan et indgående kendskab til elevernes forskellige forudsætninger og behov i deres arbejde med korrekturlæsning kan hjælpe eleverne til at få fokus på deres typiske fejltypen og at prioritere de vigtigste. Gå i dialog med eleverne om deres valg i forhold til, hvilke fejltypen de har fokus på. Undersøg, om de skal have støtte til, hvordan de arbejder med de udvalgte fejltypen.

7.3 FASE 3: Udtryk (30 min.)

Korrekturlæsningsværksteder

I denne fase arbejder eleverne individuelt med at korrekturlæse deres blogindlæg ud fra de foreslåede ændringer fra makker. For nogle elever er denne fase meget vanskelig. Det kan derfor være en ide, at du sætter dig sammen med gruppen af elever, der har læse-/skrivevanskeligheder og støtter eleverne i at anvende stilladserende og kompenserende skriveprogrammer til korrekturlæsning af færdig tekst. Desuden kræver det også hjælp at få øje på fejltypen i egne tekster og ikke mindst at prioritere dem.

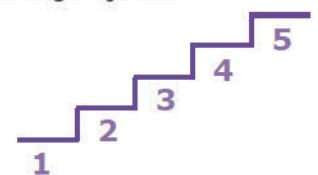
Der er også elever, der er gode til at korrekturlæse, som bruger rigtig lang tid på det. De elever kan arbejde med faser i korrekturlæsning, fx først læse med fokus på at udrydde hele teksten for de tre fejltypen, som de har særligt fokus på.

Når eleverne er færdige med at korrekturlæse deres egen tekst, kan de vælge to muligheder afhængig af tid og overskud. De kan enten give begrundet summativ vurdering af egen tekst med og uden karakterer. Eller de kan også gøre det i makkerpar og også skrive en perspektiverende blogkommentar.

Begrundet summativ vurdering

Eleverne har nu et færdigt produkt (deres blogkommentar), som de skal vurdere summativt. Her kan de bruge nedenstående kriterier. Til venstre i skemaet er vurderingskriterierne fra prøvevejledningen (januar 2018). Til højre er kriterier og begreber, der er anvendt i dette forløb.

- Brug kopiark 23 Summativ vurdering af egen tekst ud fra responsark:

De kriterier jeres opgaver vurderes efter til folkeskolens afgangsprøve	Vurderingskriterier i dette forløb:
Opgavens krav – brug af oplægget	Bruges skriveoplægget?
Anvendelse af genre – hensigt, målgruppe og situation/ skrivesituation og skriveformål	Passer teksten til skrivesituation og skriveformål?
Søgning og brug af internettet og kilder	Er information og inspiration søgt på internettet bearbejdet på en hensigtsmæssig og kritisk måde?

Relevant og dækkende indhold ift. målgruppe, situation og formål	Er indholdet relevant og dækkende ift. skrivesituation og skriveformål?
Disponering/strukturering	Er teksten struktureret hensigtsmæssigt ift. skrivesituation og skriveformål?
Kildeangivelse	Fremgår de anvendte kilder af besvarelsen?
Sprog	<p>Fx fokus på: Skrevet i 1. person: <i>Jeg</i></p> <p>Direkte læserhenvendelse: Spørgsmål til læseren markeret med spørgsmålstegn.</p> <p>Direkte henvendelse til afsenderen</p> <p>Tempus: Nutid, Datid for erindring</p> <p>Mentale verber fx: <i>Tænke, følte, ved</i></p> <p>Evaluerende sprog fx: <i>I siger det så fint, virker uvirkeligt ...</i></p> <p>Positionering af modtageren, så læseren går med på tankegangen Modalitet: <i>Måske, muligvis, sandsynligvis</i></p> <p>Polaritet. Teksten opstiller modsætninger, fx: - <i>kæmpe oprigtigt for noget og så at få penge for det,</i></p>
Retskrivning og tegnsætning	Er sætninger korrekte? Er der sat punktum og nye afsnit? Mangler der ord? Er ord bøjet korrekt? Er alle ord stavet korrekt? Kommaer?
Orden og layout	Har ikke været i fokus i dette forløb

Din tekst er færdig og klar til at blive sendt. Inden du sender din tekst til mig, skal du selv vurdere, hvor du er lykkedes med din tekst ud fra responsarket. Husk at give begrundelser.

Summativ vurdering og perspektiverende kommentarer til andres blogkommentar

- Del eleverne i tremandsgrupper, når de er færdige med korrekturlæsningsfasen. De skal på skift læse hinandens blogkommentarer med to formål. Det ene er at give en begrundet summativ vurdering ud fra responsarket, og det andet er at skrive en ny blogkommentar til blogkommentaren.

De undervisningsdifferentierende elementer

De undervisningsdifferentierende elementer i denne fase er at organisere undervisningen, så den har fokus på elevernes forskelligheder. Læg op til, at eleverne arbejder med det samme faglige mål omkring korrekturlæsning, men på forskellige måde, der tager højde for elevernes forskellige forudsætninger og potentialer.

Sørg for at eksemplificere opgaverne for eleverne, således at eleverne kan arbejde selvstændigt. Du kan sidde med den gruppe, der har behov for lære at anvende stilladserende og kompenserende skriveprogrammer.

7.4 FASE 4: Sløjfe (15 min.)

I denne fase er det vigtigt at fællesgøre og udveksle både de blogkommentarer, eleverne har skrevet, og det, eleverne har lært i forløbet.

Du kan ophænge elevernes blogkommentarer i klassen, grupperet ud fra, hvilke perspektiver på temaet *Noget at kæmpe for* som eleverne har haft fokus på. Desuden kan du også lade eleverne læse blogkommentarerne højt for hinanden i grupper.

Afsluttende evaluerings- og refleksionspostkort (kopiark 24)

Bed eleverne reflektere skriftligt over følgende spørgsmål og startsætninger i evaluerings- og refleksionspostkortet. Det udfyldte postkort afleverer eleverne sammen med deres blogkommentar til dig:

Sted Dato ...

Kære _____

Her får du min blogkommentar, som jeg har arbejdet med i forløbet. Jeg vil gerne have, at du lægger mærke til disse tre ting, som jeg synes, at jeg er lykkedes rigtig godt med:

- 1.
- 2.
- 3.

Her har du mine tanker om det, jeg har lært - om både blogkommentaren og det at skrive.

Når jeg i fremtiden skal kommentere en blog, vil jeg tænke over:

Når vi i forløbet har haft fokus på,

så har jeg lært,

som jeg kan bruge fremover.

Mange hilsner

8. Referencer

Berge, K. L. (2005). Studie 6: Tekstkulturer og tekstkvaliteter. In K. L. Berge, L. S. Evensen, F. Hertzberg, & W. Vagle (Eds.), *Ungdommers skrivekompetanse. Bind II*. Oslo: Universitetsforlaget.

Berge, K. L., Evensen, L. S. & Thygesen, R. (2016). The wheel of writing: A model of the writing domain for the teaching and assessing of writing as a key competency. *Curriculum Journal*.

Berge, K. L. (2012). Hva er det systemisk-funksjonell lingvistikk ikke gjør? In T. H. Andersen & M. Boeriis (Eds.), *Nordisk socialsemiotik: Pædagogiske, multimodale og sprogvidenskabelige landvindinger*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.

Gibbons, P. (2009): *English Learners, Academic Literacy, and Thinking: Learning in the Challenge Zone*. Heinemann.

Gibbons, P. (2016): *Styrk sproget, styrk læringen*. Samfundslitteratur.

Evensen, L. S. (2012). Underveis mot et tolkningsfellesskap: lærerstemmer om elevtekster. In S. Matre, D. K. Sjøhelle & R. Solheim (Eds.). *Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser* (pp. 151-160). Oslo: Universitetsforlaget.

Gee, J. P. (2008). *Social Linguistics and Literacies: Ideology in Discourses* (Third edition ed.). London: Routledge.

Graham, S. & D. Perin (2007) "Writing Next: Effective strategies to improve writing of adolescents in middle and high schools".

Hattie, J. A. C. (2009). *Visible Learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. London and New York: Routledge.

Hattie, J. (2013). *Synlig læring: For lærere*. Frederikshavn: Dafolo.

Helmke, A. (2013). *Undervisningskvalitet og lærerprofessionalitet: Diagnosticering, evaluering og utvikling af undervisningen*. Frederikshavn: Dafolo.

Matre, S. & Solheim, R. (2014). Lærersamtaler om elevtekstar – mot eit felles fagspråk om skrivning og vurde-ring [Collegial discussions on students' texts – towards a shared language of writing and assessment]. In R. Hvistendahl & A. Roe (Eds.). In *Alle tiders norskdidaktiker. Festskrift til Frøydis Hertzberg [The alltime L1 teacher. Festschrift to Frøydis Hertzberg]* (pp. 219-243). Oslo: Novus.

Meyer, H. (2005). *Hvad er god undervisning?* København: Gyldendal.

Myhill, D., Jones, S. & Watson, A. (2013). Grammar matters: How teachers' grammatical knowledge impacts on the teaching of writing. *Teaching and Teachers' Education*, 36, 77-91.

Normprosjektet (2012-2016): *Developing national standards for the assessment of writing. A tool for teaching and learning*, Høgskulen i Sør-Trøndelag, Skrivesenteret, NTNU, Universitetet i Oslo og Universitetet i Agder.

Skibsted, E. m.fl. (2015): *Undervisningsdifferentiering – et princip møder praksis*. Akademisk Forlag.

9. Inspiration

9.1.1 Stilladsering og modellering

Forløbet har afsæet i de stilladserende og modellerende principper og elementer fra The Teaching Learning Cycle (inspireret af Derewianka, 2000), der går ud på at opbygge elevernes viden om genrer og tema. Du modellerer og viser læsning og skrivning inden for genren. Skriv dernæst i fællesskab enten hele klassen eller en gruppe elever. Sidste step er den individuelle tekstproduktion.

9.1.2 God skriveundervisning, Graham & Perin 2007

Forløbet har afsæet i Steve Graham og Dolores Perin, som peger på, at god skriveundervisning:

- Involverer undervisning i skrivestrategier (planlægning og revision)
- Involverer kollaborativ skrivning: Samarbejde om planlægning, kladdeskivning, revision og redigering
- Præsenterer specifikke og opnåelige (del-)produktmål
- Bruger it-værktøjer, fx tekstbehandlingsprogrammer
- Involverer undervisning i sætningsdannelse, målrettet med at skrive mere komplekse sætninger
- Involverer førskrivning, hvor eleverne støttes i ideudvikling og strukturering
- Involverer (Inquiry Activities) undersøgelse af data om emnet, der kan inddrages
- Er procesorienteret og tilbyder mange skriveaktiviteter i et skrivemiljø med mange anledninger til at skrive, skrivning til ægte modtagere, personlig instruktion og rekursive skriveprocesser
- Inddrager studier af modeltekster
- Bruger skrivning som læringsstrategi.

10. Kopiark til elever

Kopiark 1: Tre-kolonnenotatark til YouTube-klip

I skal nu se en video om YouTuberen Rasmus Brohave, der har været gennem et sygdomsforløb. Videoen viser hans kamp for at genvinde førligheden efter sygdom.

Mens I ser filmen, skal I notere det, I ser, Rasmus Brohave gør og siger, og hvad I tænker om det, han gør og siger.

Hvad gør Rasmus Brohave i videoen?	Hvad siger Rasmus Brohave i videoen?	Hvad tænker du om det, han gør og siger i videoen?

Kopiark 2: Skriveoplæg, skriveformål og skrivesituation

Skriveoplæg: Noget at kæmpe for

Gennem tiden har mennesker kæmpet for ændringer og livsvilkår. Fx kampen for borgernes rettigheder, kampen for menneskerettigheder rundt om i verden, frihedskampen under 2. verdenskrig og kampen for miljø og klima.

Du skal skrive en til to kommentarer til enten Rasmus Brohaves video, videoen fra Ungdommens Røde Kors, videoen med mobning på SMS eller videoen fra Læger uden Grænser. Kommentarerne skal handle om det at have noget at kæmpe for sammenholdt med det, personerne på videoen kæmper for.

- Som forberedelse til at skrive dine kommentarer, skal du:
 - Dels søge inspiration om det at have noget at kæmpe for
 - Dels søge informationer om personer eller grupper, der kæmper for noget, som kan perspektivere og give eksempler på temaet i videoen
 - Overveje, i hvilke situationer du selv har haft noget at kæmpe for.
- I din kommentar kan du blandt andet
 - Beskrive et eksempel på en person eller gruppe, der kæmper for noget, og begrundede, hvorfor du finder det vigtigt
 - Fortælle om en situation, hvor du selv har haft noget at kæmpe for
 - Dine tanker om situationen, mens du kæmpede
 - Hvad du i dag tænker om det, du kæmpede for, og hvad det kan betyde for dig at have noget at kæmpe for.

Overvej forskellen på at kæmpe alene eller kæmpe sammen med andre

Link til videoer, du kan vælge at kommentere. Alle videoer indgår undervejs i forløbet:

Rasmus Brohave: "Rasmus bliver bøf (3)":
<https://www.youtube.com/watch?v=Zp2oLrCc-AA>

Ungdommens Røde Kors: "Jeg kan godt":
<https://www.youtube.com/watch?v=8tWOefqvCgU>

Center for Rummelighed: Mobning på SMS og sociale medier:
<https://m.youtube.com/watch?v=t8n9RQiTyqo>

Læger uden Grænser: Mor til to børn mister dem, mens hun redder andres:
<https://www.youtube.com/watch?v=sB17vo2VbFc>

Rasmus Brohave: Jeg har aldrig set noget lignende! | Hjerter Til Afrika | Eps 1:
<https://www.youtube.com/watch?v=pCt2Pp9ax60&feature=youtu.be>

Kopiark 3: Faktaboks om skriveformål og skrivesituation

Skrive-/fortælleformål

Skriveformålet er at dele erfaring og synspunkter i forhold til det at kæmpe for noget. Du kan kommentere for at andre kan forholde sig til dine erfaringer og synspunkter. Formålet med din kommentar kan være at oplyse, debattere, provokere, overbevise og underholde modtageren.

Det er vigtigt at gøre skriveformålet klart, før du skriver. Vil du dele dine erfaringer og synspunkter for at give ny viden, nye erkendelser, fortælle om dine erfaringer, fordi de er særlige, sjove, vigtige eller gendelige?

Skrive-/fortællesituationen

Når du skriver til andre, må du overveje, hvem du skriver blogkommentaren til. Hvad tror du modtageren i forvejen ved om det, du fortæller? Hvad vil være nyt for modtageren? Hvad vil overraske modtageren? Hvordan kan jeg fange modtageren med min blogkommentar? Disse spørgsmål må du tænke over, inden du skriver din blogkommentar.

I makkerpar

Læs faktaboksen, der forklarer skrivesituation og skriveformål i skriveoplægget. Genlæs skriveoplægget og overvej forskellene på at "oplyse, debattere, overbevise, provokere og underholde modtageren".

Sig sætninger til hinanden, hvor I henholdsvis oplyser, debatterer, overbeviser, provokerer og underholder modtageren.

I kan evt. bruge nedenstående eksempler som inspiration.

Skriveformål	Sætningseksempler	Giv et bud på skrive-/fortællesituationen
At oplyse	Min morfar var modstandsmand og kæmpede mod tyskerne under 2. verdenskrig.	
At debattere	Man kan både sige for og imod mobilforbud i skoler. På den ene side kan eleverne sikkert koncentrere sig bedre. På den anden side indeholder mobiltelefonen så meget vigtig viden og muligheder.	
At overbevise	Jeg mener, at man skal indføre mobilforbud, fordi forskning viser, at eleverne vil lære mere.	
At provokere	Ingen voksne forstår, hvor vigtig en mobil er i unges liv.	
At underholde	Forleden havde hele klassen læsekvarter og alle var helt stille, pludselig kom jeg til at ...	

Kopiark 4: Skriv ud fra film om Rasmus Brohave

Skriv ud fra dine notater fra filmen om Rasmus Brohave en lille kommentar til hans kamp. Du må gerne supplere din kommentar med dine erfaringer med at have noget at kæmpe for og klassens fælles tanker om at have noget at kæmpe for.

Når du skriver til andre, må du overveje:

- Hvem du skriver blogkommentaren til?
- Hvilke modtagere skriver du til?
- Hvad tror du modtagerne i forvejen ved om det, du fortæller?
- Hvad vil være nyt for dem? Hvad vil overraske dem?
- Hvordan kan du fange modtagerne med din blogkommentar?

Disse spørgsmål må du tænke over, inden du skriver din blogkommentar.

Kopiark 5: To-kolonnenotatark om skriveformål og skrivesituation

I skal se filmen ud fra to forskellige skrive-/fortællesituationer og –formål. Halvdelen af jer sætter fokus på den, der læser højt, og den anden halvdel har fokus på den, der har skrevet kommentaren.

Skrive-/fortælleformål og skrive-/fortællesituation for den, der læser højt	Skrive-/fortælleformål og skrive-/fortællesituation for kommentarskribenten

Kopiark 6: Søgning på nettet

Spørgsmål til grupper om søgning og brug af nettet (10 min.)

- *Hvordan gør du, når du søger på nettet?*
- *Hvad kendetegner en god webside?*
- *Hvordan vurderer du, om en webside er relevant?*
- *Hvordan vurderer du, om en webside er troværdig?*

Arbejdsgang ved hvert spørgsmål på skift:

- Første elev læser spørgsmålet højt
- Elev to svarer
- Elev tre skriver stikord på det fælles ark
- Dernæst er ordet frit.

Kopiark 7: Lav din egen linksamling

I skal nu søge inspiration og information til at skrive jeres blogkommentar under temaet *Noget at kæmpe for*. I skal finde forskellige eksempler på det at have noget at kæmpe for.

1. I skal søge **inspiration** om, hvad det vil sige at have noget at kæmpe for
2. I skal søge **informationer** om personer eller grupper, der kæmper for noget, som I finder vigtigt.

Jeres linksamling skal overvejende indeholde links fra Danmark eller Norden, og der skal både være links med skrevne tekster og videoer.

I skal sørge for, at linksamlingen både giver inspiration til at brede temaet ud og informationer, der giver mulighed for at gå i dybden med temaet. I skal altså også informationssøge og udvælge et eller flere eksempler på, at nogen har kæmpet for noget.

Brug kolonnenotatarket nedenfor.

Link med web-adresse	Eksempel fra websites	Din tanker om eksemplet

Kopiark 8: Et kolonnenotatark til iagttagelser for inspiration og information gennem flere modaliteter

Se filmen med kolonnenotatark til iagttagelse med flere modaliteter

<https://www.youtube.com/watch?v=sB17vo2VbFc>

Læger uden Grænser: Mor til to børn mister dem, mens hun redder andre.
Den varer 2 minutter.

Noter jeres iagttagelser, mens I ser filmen.

<p><u>Hvem</u> fortæller på filmen? Og hvordan får man at vide, hvem hun er?</p>	<p><u>Hvad</u> fortæller hun om?</p>	<p><u>Hvad</u> ser vi på stillbillederne?</p>	<p><u>Hvor</u> foregår det, vi ser på stillbillederne?</p>

Eksempler på, hvad der kan stå i kolonnerne.

<p><u>Hvem</u> fortæller på filmen? Og hvordan får man at vide, hvem hun er?</p>	<p><u>Hvad</u> fortæller hun om?</p>	<p><u>Hvad</u> ser vi på stillbillederne?</p>	<p><u>Hvor</u> foregår det, vi ser på stillbillederne?</p>
<p>Kamma redder menneskeliv. Hjemvendt fra Middelhavet. Læger uden Grænser.</p>	<p>Kamma fortæller om, at hun har reddet en mor til to børn. De to børn druknede, mens hun reddede nogle andres børn. Kamma har selv to børn.</p>	<p>Læger uden Grænser sejler ud i en gummibåd med motor.</p>	<p>Der står hjemvendt fra Middelhavet.</p>

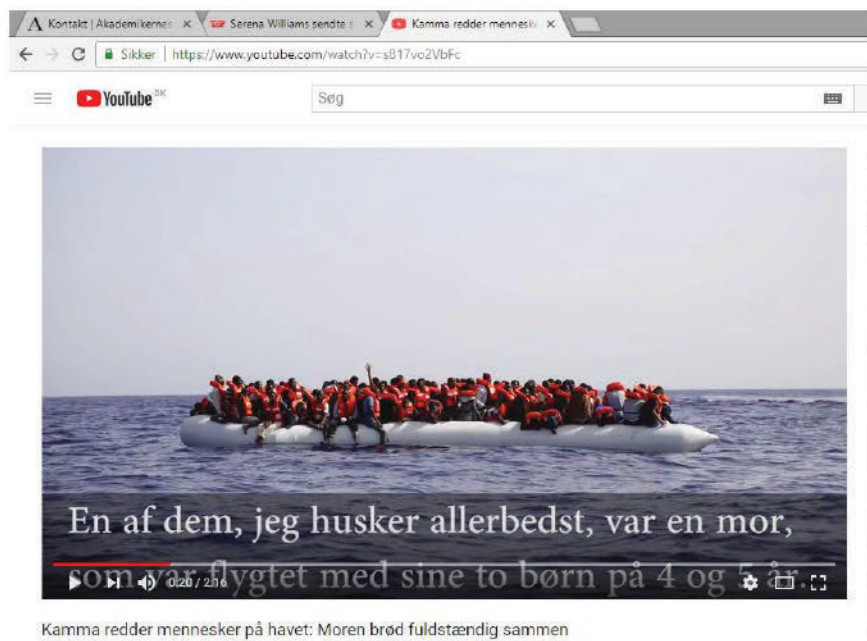
Kopiark 9: Noget at kæmpe for – internetsøgning som inspiration

Alle mennesker kan komme i situationer, hvor de har noget at kæmpe for. De kan være ramt af alvorlig sygdom eller være udsat for et trafikuheld, hvor de efterfølgende må bruge lang tid og mange kræfter på at kæmpe og træne sig tilbage ... Andre mennesker flygter fra krig og ulykker for at finde et sted, hvor de kan bygge et nyt liv op. Disse mennesker kæmper en vigtig kamp for selv at overleve. Der er også mennesker, der kæmper for andre...

Ovenstående tekst bruger de to film som inspiration til at skrive om temaet *Noget at kæmpe for*. Når vi researcher på nettet, får vi også en masse informationer, som vi kan bruge til at gøre det, vi skriver om, mere konkret og nærværende.

Der er også mennesker, der kæmper for andre. En af dem er Kamma fra organisationen Læger uden Grænser. Kamma sejler med sin kolleger ud på Middelhavet i en motoriseret gummibåd.

Teksten ovenfor er baseret på helt konkrete informationer, vi kan få ved at iagttage billederne og se videoklipet.

En af dem, jeg husker allerbedst, var en mor, som er flygtet med sine to børn på 4 og 5 år.

Kamma redder mennesker på havet: Moren brød fuldstændig sammen

Kig på billedet og skriv alle de informationer, I kan trække ud af billedet.

Skriveøvelse med information (15 min.)

Vælg et af jeres link i ovenstående søgning og skriv om *Noget at kæmpe for* ud fra, at du anvender linket som inspiration eller information eller begge dele.

Kopiark 10: Hvad ved vi?

Drøft nedenstående spørgsmål i gruppen.
Noter undervejs det vigtigste af det, I har talt om:

BLOGS OG KOMMENTARER

- Hvad ved I om kommentarspor på blogs og Vlogs?
- Hvilke erfaringer har I med kommentarer på blogs og Vlogs?
- Hvilke blogs og Vlogs kender I?

AT HAVE NOGET AT KÆMPE FOR

- Har I erfaringer, som I vil dele, om det at have noget at kæmpe for?
- Hvordan husker I, at det kan føles at have noget at kæmpe for?

Tænkeskriv eller tænkeindtal på din telefon om et tidspunkt/en situation, hvor du har haft noget at kæmpe for, som du forestiller dig kan indgå i din blogkommentar.

Du kan måske bruge en eller flere af disse sætningsstartere:

- Jeg var
- Jeg kan huske, at jeg ...
- Det startede med Såog til sidst
- Når jeg tænker på det nu, så ...

Kopiark 11: Modeltekst

Modeltekst – kommentar til Rasmus Brohave: "Jeg har aldrig set noget lignende! | Hjerter Til Afrika | Eps 1"

Teaser til episode 1 af Rasmus Brohaves serie "Jeg har aldrig set noget lignende!" | Hjerter Til Afrika | Eps 1

104 kommentarer

Kan man blæse med søndemåd i munden og er man en helt, når man bliver godt betalt for sine kampe?

Det er svært ikke at blive berørt og sidde med en tåre i øjet efter at have set videoen, selvom min hjerne gør, hvad den kan for at benægte det, jeg ser. I siger det så fint, at det virker ganske uvirkeligt for os i denne velbjergede del af verden, at vores sanser næsten nægter at forholde sig til det. OG I var der endda! Jeg sidder blot herhjemme i lille trykke Danmark og forholder mig til de udmærkede børn og deres mødre igennem en skærm. Måske er det netop derfor, at mine tanker stikker af fra mig, og at jeg pludselig begynder at forholde mig til, hvor mange penge I mon har fået for at deltage i videoen?

Spørgsmålet er, om mit spørgsmål er relevant? Muligvis er det blot et udtryk for flugt og for den kendsgerning, at jeg hver eneste dag konstant udsættes for det potentielle, som virksomheder og organisationer har opdaget, der ligger i at markedsføre sig via jer bloggers, instagrømmere og andre influencere – og at jeg dermed også udsættes for kravet om at forholde mig kritisk, så jeg ikke bliver manipuleret? I hvert fald fik min reaktion mig til at tænke på, om der egentlig er en modsætning i mellem at kæmpe oprigtigt for noget og så at få penge for det. Jeg har selv en gang været med som indsamler for Røde Kors. Det føltes så godt at tænke på, at man på bare en formiddag kunne være med i noget, der var så stort, at det virkelig kunne gøre en forskel for folk i nød. Hvis jeg skal være helt ærligt, så føltes det også godt, at folk så mig og at mange sagde, at det var flot, at så unge mennesker tog ansvar. Særligt min mor var meget stolt. Sandsynligvis havde min kamp for andre i virkeligheden også en personlig vinding. Gjorde det den mindre værd? Er jeres kamp for UNICEF og subkategorien i Afrika mindre værd, hvis I får penge for det?

I et indlæg længere nede, fortæller du, at du netop er ved at kæmpe dig tilbage, efter at være blevet ramt af Tyfus. At du har ondt i alle dine led, men at det ikke vil stoppe dig. Et klik på den video udløser vel også annonsepengene, men det er jo ikke en modsætning til din kamp. Den skal du kæmpe uanset, om du får penge for den eller ej. Den anden dag faldt jeg over en anden video på YouTube om lægen Kamma fra organisationen Læger uden grænser. Kamma sejler med sin kolleger ud på Middelhavet i en motoriseret gummibåd og kæmper for at redde de mennesker, der tager den ekstremt farlige tur i kampen for en bedre tilværelse. Hun fortæller om en barsk oplevelse, hvor en mor til to mistede begge sine børn til druknedøden, mens hun har vendt sig om et splitsekund for at redde et andet barn. Kamma fortæller berørt, hvordan denne mor var taget afsted på rejsen i kampen for at give hendes børn et bedre liv og sørge for, at de kunne fortsætte med at være i live – og hun mistede dem begge i kampen, mens hun, som mennesker gør, kæmpede for at redde én hun så i nød. Kamma får også en lille løn til at dække hendes udgifter derhjemme samt kost, logi og lidt lommepenge fra organisationen Læger uden grænser - men hun kunne jo tjene langt mere på langt mindre strabaserende måder. Ingen af os ved, hvad der driver hende. Vi ved kun, at hun kæmper for andre et sted, hvor alle kæmper kampe.

Alle mennesker kan komme i situationer, hvor de har noget at kæmpe for. De kan være ramt af alvorlig sygdom eller være udsat for et trafikuheld, hvor de efterfølgende må bruge lang tid og mange kræfter på at kæmpe og træne sig tilbage. Andre mennesker må flygte fra krig og ulykker for at finde et sted, hvor de kan bygge et nyt liv op. Disse mennesker kæmper en vigtig kamp for selv at overleve. I Somalia, hvor I er, kæmper de mod naturkatastrofer og sult. På stabiliseringscentret kæmper de for underernærede børns overlevelse.

Midt i alle disse kampe står mennesker, som kæmper for at hjælpe dem, der kæmper. Om disse mennesker siger vi jo ofte, at de uselvisk kæmper for andre. Måske var det her, min tankerflugt om jeres projekt startede. I stedet for at forholde mig til de ubærlige historier, I fortæller, så valgte jeg at vurdere graden af jeres uselviskhed. Se, det hjælper jo ingen. Det gør I til gengæld ved at bruge jeres indflydelse på at gøre opmærksom på, hvordan verden udenfor den trygge andedam kræver andre kampe, end hvordan man får ny iPhone.

Måske kan min lille indsamling for Røde Kors heller ikke udelukkende betegnes som uselvisk. Jeg fik ikke penge, men jeg fik iscenesat mig og jeg fik anerkendelse. Hvad siger I andre. Kan man overhovedet tale om uselviske kampe – og giver det mening, at vurdere kampe ud fra, hvor uselviske de er?

Når du fuldfører denne handling, opretter du en kanal og accepterer YouTube's servicevilkår

CANCEL KOMMENTER

Kopiark 12: Undersøg tekstens sociale funktioner

- Læs blogkommentaren som er et eksempel på en kommentar til Rasmus Brohaves YouTube-video
- Drøft, hvad kommentaren handler om
- Overvej, hvad I tænker, at afsenderens formål med kommentaren er
- Overvej, hvem afsenderen er, og hvordan det kommer til udtryk i kommentaren
- Hvem skriver afsenderen til?

- Drøft, hvad der skal til for at gøre en kommentar relevant og spændende at læse. I gruppen vælger I fire punkter, som I synes, er de vigtigste principper eller virkemidler, der gør en kommentar interessant at læse. I kan også vælge at tage udgangspunkt i de fire punkter på **kopiark 11** "Den gode blogkommentar" og tale om, hvilke af disse I synes, er de vigtigste og/eller forbedre punkterne.
- Vælg fire punkter fra jeres snak, som I synes, er de vigtigste principper eller virkemidler, der gør en kommentar interessant at læse. Del dem med klasse på post-its på tavlen.
- Lav herefter klassens punkter til den gode blogkommentar. Formuler ud fra elevernes egen undersøgelse nogle fælles udsagn om, hvad der skal til for at gøre en blogkommentar relevant og spændende at læse.

Kopiark 13: Den gode blogkommentar

1. En blogkommentar er en del af en 'samtale' mellem afsenderen og de øvrige modtagere af bloggen. Blogkommentaren må derfor være åben og spørgende og gerne med forventning om et modsvar.

2. Tilføj noget til samtalen

Læs/se blogindlægget grundigt og tilføj dine egne meninger til noget af det, bloggen behandler. Du behøver ikke at være helt enig med bloggeren - tværtimod, de bedste kommentarer kommer ofte, når du forholder dig kritisk til emnet (dog uden at være kritisk, for kun at være kritisk). Du kan for eksempel komme med dine egne erfaringer og dele dine meninger. Det vil adskille dig fra de kommentarer, som blot er 'medløbere'.

3. Du kan være uenig uden at være ubehagelig

Den bedste begrundelse for at skrive en kommentar er, at du fremsætter alternative punkter, der forstærker samtalen. Det giver flere mennesker muligheden for at hoppe ind i samtalen og efterlade deres mening. Men husk blot, at det altid er ok at 'angribe' ideer, men ikke de mennesker, som præsenterer dem.

4. En kommentar er saglig

En kommentar er saglig. Dvs. at den holder sig til sagen og ikke kun kritiserer. Det er derfor vigtigt, at den, der skriver kommentaren, er god til at argumentere og har sat sig ind i emnet.

Kopiark 14: Modeltekst som Word

Kan man blæse med sondemad i munden og er man en helt, når man bliver godt betalt for sine kampe?

Det er svært ikke at blive berørt og sidde med en tåre i øjet efter at have set videoen, selvom min hjerne gør, hvad den kan for at benægte det, jeg ser. I siger det så fint, at det virker ganske uvirkeligt for os i denne velbjergede del af verden, at vores sanser næsten nægter at forholde sig til det. OG I var der endda! Jeg sidder blot herhjemme i lille trygge Danmark og forholder mig til de udmagrede børn og deres mødre igennem en skærm. Måske er det netop derfor, at mine tanker stikker af fra mig, og at jeg pludselig begynder at forholde mig til, hvor mange penge I mon har fået for at deltage i videoen?

Spørgsmålet er, om mit spørgsmål er relevant? Muligvis er det blot et udtryk for flugt og for den kendsgerning, at jeg hver eneste dag konstant udsættes for det potentiale, som virksomheder og organisationer har opdaget, der ligger i at markedsføre sig via jer bloggere, instagrammere og andre influenter – og at jeg dermed også udsættes for kravet om at forholde mig kritisk, så jeg ikke bliver manipuleret? I hvert fald fik min reaktion mig til at tænke på, om der egentlig er en modsætning i mellem at kæmpe oprigtigt for noget og så at få penge for det.

Jeg har selv en gang været med som indsamler for Røde Kors. Det føltes så godt at tænke på, at man på bare en formiddag kunne være med i noget, der var så stort, at det virkelig kunne gøre en forskel for folk i nød. Hvis jeg skal være helt ærlig, så føltes det også godt, at folk så mig, og at mange sagde, at det var flot, at så unge mennesker tog ansvar. Særligt min mormor var meget stolt. Sandsynligvis havde min kamp for andre i virkeligheden også en personlig vinding. Gjorde det den mindre værd? Er jeres kamp for UNICEF og sultkatastrofen i Afrika mindre værd, hvis I får penge for det?

I et indlæg længere nede fortæller du, at du netop er ved at kæmpe dig tilbage efter at være blevet ramt af Tyfus. At du har ondt i alle dine led, men at det ikke vil stoppe dig. Et klik på den video udløser vel også annoncepenge, men det er jo ikke en modsætning til din kamp. Den skal du kæmpe uanset, om du får penge for den eller ej.

Den anden dag faldt jeg over en anden video på YouTube om lægen Kamma fra organisationen Læger uden Grænser. Kamma sejler med sin kolleger ud på Middelhavet i en motoriseret gummibåd og kæmper for at redde de mennesker, der tager den ekstremt farlige tur i kampen for en bedre tilværelse. Hun fortæller om en barsk oplevelse, hvor en mor til to mister begge sine børn til druknedøden, mens hun har vendt sig om et splitsekund for at redde et andet barn. Kamma fortæller berørt, hvordan denne mor var taget afsted på rejsen i kampen for at give sine børn et bedre liv og sørge for, at de kunne fortsætte med at være i live – og hun mistede dem begge i kampen, mens hun, som mennesker gør, kæmpede for at redde én, hun så i nød. Kamma får også en lille løn til at dække hendes udgifter derhjemme samt kost, logi og lidt lomme-penge fra organisationen Læger uden Grænser - men hun kunne jo tjene langt mere på langt mindre strabadserende måder. Ingen af os ved, hvad der driver hende. Vi ved kun, at hun kæmper for andre et sted, hvor alle kæmper kampe.

Alle mennesker kan komme i situationer, hvor de har noget at kæmpe for. De kan være ramt af alvorlig sygdom eller være udsat for et trafikuheld, hvor de efterfølgende må bruge lang tid og mange kræfter på at kæmpe og træne sig tilbage. Andre mennesker må flygte fra krig og ulykker for at finde et sted, hvor de kan bygge et nyt liv op. Disse mennesker kæmper en vigtig kamp for selv at overleve. I Somaliland, hvor I er, kæmper de mod naturkatastrofer og sult. På stabiliseringscentret kæmper de for underernærede børns overlevelse.

Midt i alle disse kampe står mennesker, som kæmper for at hjælpe dem, der kæmper. Om disse mennesker siger vi jo ofte, at de uselvsk kæmper for andre. Måske var det her, min tankeflugt om jeres projekt startede. I stedet for at forholde mig til de ubærlige historier, I fortæller, så valgte jeg at vurdere graden af jeres uselvskhed. Se, det hjælper jo ingen. Det gør I til gengæld ved at bruge jeres indflydelse på at gøre opmærksom på, hvordan verden uden for den trygge andedam kræver andre kampe, end hvordan man får ny iPhone.

Måske kan min lille indsamling for Røde Kors heller ikke udelukkende betegnes som uselvisk. Jeg fik ikke penge, men jeg fik iscenesat mig og jeg fik anerkendelse. Hvad siger I andre? Kan man overhovedet tale om uselviske kampe – og giver det mening at vurdere kampe ud fra, hvor uselviske de er?

Kopiark 15: Modeltekst i skrive-ramme

Struktur/disposition	
Indledende kort sætning, der fanger læseren og præsenterer pointen	Kan man blæse med sondemad i munden og er man en helt, når man bliver godt betalt for sine kampe?
Uddybende præsentation af det man ønsker at kommentere og sammenhængen til blogindlægget	Det er svært ikke at blive berørt og sidde med en tåre i øjet efter at have set videoen, selvom min hjerne gør, hvad den kan for at benægte det, jeg ser. I siger det så fint, at det virker så uvirkeligt for os i denne velbjergede del af verden, at vores sanser næsten nægter at forholde sig til det. OG I var der endda! Jeg sidder blot herhjemme i lille trygge Danmark og forholder mig til de udmagrede børn og deres mødre igennem en skærm. Måske er det netop derfor, at mine tanker stikker af fra mig, og at jeg pludselig begynder at forholde mig til, hvor mange penge I mon har fået for at deltage i videoen.
Uddyb pointen med egne erfaringer med temaet. Det behøver ikke at være selvoplevet	Spørgsmålet er, om mit spørgsmål er relevant? Muligvis er det blot et udtryk for flugt og for den kendsgerning, at jeg hver eneste dag konstant udsættes for det potentiale, som virksomheder og organisationer har opdaget, der ligger i at markedsføre sig via jer bloggere, instagrammere og andre influenter – og at jeg dermed også udsættes for kravet om at forholde mig kritisk, så jeg ikke bliver manipuleret? I hvert fald fik min reaktion mig til at tænke på, om der egentlig er en modsætning i mellem at kæmpe oprigtigt for noget og så at få penge for det. Jeg har selv en gang været med som indsamler for Røde Kors. Det føltes så godt at tænke på, at man på bare sådan en formiddag kunne være med i noget, der var så stort, at det virkelig kunne gøre en forskel for folk i nød. Hvis jeg skal være helt ærlig, så føltes det også godt, at folk så mig, og at mange sagde, at det var flot, at så unge mennesker tog ansvar. Særligt min mormor var meget stolt. Sandsynligvis havde min kamp for andre i virkeligheden også en personlig vinding? Gjorde det den mindre værd? Er jeres kamp for UNICEF og sultkatastrofen i Afrika mindre værd, hvis I får penge for det?
Suppler dine egne erfaringer med et eller flere eksempler på det at kæmpe for noget fra din søgning på nettet. Her kan indgå citater (husk kildeangivelse)	I et indlæg længere nede fortæller du, at du netop er ved at kæmpe dig tilbage efter at være blevet ramt af Tyfus. At du har ondt i alle dine led, men at det ikke vil stoppe dig. Et klik på den video udløser vel også annonceannege, men det er jo ikke en modsætning til din kamp. Den skal du kæmpe uanset, om du får penge for den eller ej. Den anden dag faldt jeg over en anden video på YouTube om lægen Kamma fra organisationen Læger uden Grænser. Kamma sejler med sin kolleger ud på Middelhavet i en motoriseret gummibåd og kæmper for at redde de mennesker, der tager den ekstremt farlige tur i kampen for en bedre tilværelse. Hun fortæller om en barsk oplevelse, hvor en mor til to mister begge sine børn til druknedøden, mens hun selv havde vendt sig om et splitsekund for at redde et andet barn. Kamma fortæller berørt, hvordan denne mor var taget afsted på rejsen i kampen for at give sine børn et bedre liv og sørge for, at de kunne fortsætte med at være i live – og hun mistede dem begge i kampen, mens hun, som mennesker gør, kæmpede for at redde én, hun så i nød. Kamma får også en lille løn til at dække hendes udgifter derhjemme samt kost, logi og lidt lomme penge fra organisationen Læger uden Grænser - men hun kunne jo tjene langt mere på langt mindre strabadserende

	måder. Ingen af os ved, hvad der driver hende. Vi ved kun, at hun kæmper for andre et sted, hvor alle kæmper kampe.
Reflekter over eller diskuter din pointe	Alle mennesker kan komme i situationer, hvor de har noget at kæmpe for. De kan være ramt af alvorlig sygdom eller være udsat for et trafikuheld, hvor de efterfølgende må bruge lang tid og mange kræfter på at kæmpe og træne sig tilbage. Andre mennesker må flygte fra krig og ulykker for at finde et sted, hvor de kan bygge et nyt liv op. Disse mennesker kæmper en vigtig kamp for selv at overleve. I Somaliland, hvor I er, kæmper de mod naturkatastrofer og sult. På stabiliseringscentret kæmper de for underernærede børns overlevelse.
Perspektiver og eller af-rund din kommentar evt. med en sløjfe til indledningen	Midt i alle disse kampe står mennesker, som kæmper for at hjælpe dem, der kæmper. Om disse mennesker siger vi jo ofte, at de uselvsk kæmper for andre. Måske var det her, min tankeflugt om jeres projekt startede. I stedet for at forholde mig til de ubærlige historier, I fortæller, så valgte jeg at vurdere graden af jeres uselvskhed. Se, det hjælper jo ingen. Det gør I til gengæld ved at bruge jeres indflydelse på at gøre opmærksom på, hvordan verden uden for den trygge andedam kræver andre kampe, end hvordan man får ny iPhone. Måske kan min lille indsamling for Røde Kors heller ikke udelukkende betegnes som uselvsk. Jeg fik ikke penge, men jeg fik iscenesat mig og jeg fik anerkendelse.
Spørgsmål til videre debat i kommentartråden	Hvad siger I andre? Kan man overhovedet tale om uselvsk kampe – og giver det mening, at vurdere kampe ud fra, hvor uselvsk de er?

Kopiark 16: Modeltekst med sproglige ressourcer

Struktur/disposition		Sproglige ressourcer
Indledende kort sætning, der fanger læseren og præsenterer pointen	Kan man blæse med sondemad i munden og er man en helt, når man bliver godt betalt for sine kampe?	Deltagere: Generelle deltagere: Man, alle mennesker
Uddybende præsentation af det, man ønsker at kommentere og sammenhængen til blogindlægget	<p>Det er svært ikke at blive berørt og sidde med en tåre i øjet efter at have set videoen, selvom min hjerne gør, hvad den kan for at benægte det, jeg ser.</p> <p>I siger det så fint, at det virker så uvirkeligt for os i denne velbjergede del af verden, at vores sanser næsten nægter at forholde sig til det. OG I var der endda!</p> <p>Jeg sidder blot herhjemme i lille trygge Danmark og forholder mig til de udmagrede børn og deres mødre igennem en skærm. Måske er det netop derfor, at mine tanker stikker af fra mig, og at jeg pludselig begynder at forholde mig til, hvor mange penge I mon har fået for at deltage i videoen.</p>	<p>1. person: Jeg</p> <p>Direkte læserhenvendelse: Spørgsmålstegn</p> <p>Direkte henvendelse til afsenderen fx: I, jer bloggere, instagrammere og andre influenter, jeres kamp for UNICEF, fortæller du</p>
Uddyb pointen med egne erfaringer med temaet. Det behøver ikke at være selvoplevet	<p>Spørgsmålet er, om mit spørgsmål er relevant? Muligvis er det blot et udtryk for flugt og for den kendsgerning, at jeg hver eneste dag konstant udsættes for det potentiale, som virksomheder og organisationer har opdaget, der ligger i at markedsføre sig via jer bloggere, instagrammere og andre influenter – og at jeg dermed også udsættes for kravet om at forholde mig kritisk, så jeg ikke bliver manipuleret. I hvert fald fik min reaktion mig til at tænke på, om der egentlig er en modsætning i mellem at kæmpe oprigtigt for noget og så at få penge for det.</p> <p>Jeg har selv en gang været med som indsamler for Røde Kors. Det føltes så godt at tænke på, at man på bare sådan en formiddag kunne være med i noget, der var så stort, at det virkelig kunne gøre en forskel for folk i nød. Hvis jeg skal være helt ærlig, så føltes det også godt, at folk så mig, og at mange sagde, at det var flot, at så unge mennesker tog ansvar. Særligt min mor var meget stolt. Sandsynligvis havde min kamp for andre i virkeligheden også en personlig vinding? Gjorde det den mindre værd? Er jeres kamp for UNICEF og sultkatastrofen i Afrika mindre værd, hvis I får penge for det?</p>	<p>Tempus Nutid Datid for erindringen</p> <p>Mentale verber fx: Tænke, føltes, ved</p> <p>Evaluerende sprog fx: I Siger det så fint, virker uvirkeligt, så godt, så stort, virkelig kunne gøre en forskel, ekstremt farlige tur, den trygge andedam</p>
Suppler dine egne erfaringer med et eller flere eksempler på det at kæmpe for noget fra din søgning på nettet. Her kan indgå citater (husk kildeangivelse)	<p>I et indlæg længere nede fortæller du, at du netop er ved at kæmpe dig tilbage efter at være blevet ramt af Tyfus. At du har ondt i alle dine led, men at det ikke vil stoppe dig. Et klik på den video udløser vel også annoncepenge, men det er jo ikke en modsætning til din kamp. Den skal du kæmpe uanset, om du får penge for den eller ej.</p> <p>Den anden dag faldt jeg over en anden video på YouTube om lægen Kamma fra organisationen Læger uden Grænser. Kamma sejler med sin kolleger ud på Middelhavet i en motoriseret</p>	<p>Vanlighed: Hver eneste dag, konstant</p> <p>Positionering af modtageren, så læseren går med på tankegangen. Modalitet: Måske, muligvis, sandsynligvis</p>

	<p>gummibåd og kæmper for at redde de mennesker, der tager den ekstremt farlige tur i kampen for en bedre tilværelse. Hun fortæller om en barsk oplevelse, hvor en mor til to mister begge sine børn til druknedøden, mens hun selv havde vendt sig om et splitsekund for at redde et andet barn. Kamma fortæller berørt, hvordan denne mor var taget afsted på rejsen i kampen for at give sine børn et bedre liv og sørge for, at de kunne fortsætte med at være i live – og hun mistede dem begge i kampen, mens hun, som mennesker gør, kæmpede for at redde én, hun så i nød. Kamma får også en lille løn til at dække hendes udgifter derhjemme samt kost, logi og lidt lomme penge fra organisationen Læger uden Grænser - men hun kunne jo tjene langt mere på langt mindre strabadserende måder. Ingen af os ved, hvad der driver hende. Vi ved kun, at hun kæmper for andre et sted, hvor alle kæmper kampe.</p>	<p>Polaritet: Teksten opstiller modsætninger, fx:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kæmpe oprigtigt for noget og så at få penge for det, - Et klik på den video udløser vel også annoncepenge, men det er jo ikke en modsætning til din kamp, - tjene langt mere på langt mindre strabadserende måder, - I stedet for at forholde mig til de ubærlige historier, I fortæller, så valgte jeg at vurdere graden af jeres uselviskhed
<p>Reflekter over eller diskuter din pointe</p>	<p>Alle mennesker kan komme i situationer, hvor de har noget at kæmpe for. De kan være ramt af alvorlig sygdom eller være udsat for et trafikuheld, hvor de efterfølgende må bruge lang tid og mange kræfter på at kæmpe og træne sig tilbage. Andre mennesker må flygte fra krig og ulykker for at finde et sted, hvor de kan bygge et nyt liv op. Disse mennesker kæmper en vigtig kamp for selv at overleve. I Somaliland, hvor I er, kæmper de mod naturkatastrofer og sult. På stabiliseringscentret kæmper de for underernærede børns overlevelse.</p>	
<p>Perspektiver og eller afrund din kommentar evt. med en sløjfe til indledningen</p>	<p>Midt i alle disse kampe står mennesker, som kæmper for at hjælpe dem, der kæmper. Om disse mennesker siger vi jo ofte, at de uselvsk kæmper for andre. Måske var det her, min tankeflugt om jeres projekt startede. I stedet for at forholde mig til de ubærlige historier, I fortæller, så valgte jeg at vurdere graden af jeres uselviskhed. Se det hjælper jo ingen. Det gør I til gengæld ved at bruge jeres indflydelse på at gøre opmærksom på, hvordan verden uden for den trykke andedam kræver andre kampe, end hvordan man får ny iPhone.</p> <p>Måske kan min lille indsamling for Røde Kors heller ikke udelukkende betegnes som uselvsk. Jeg fik ikke penge, men jeg fik iscenesat mig og jeg fik anerkendelse.</p>	
<p>Spørgsmål til videre debat i kommentartråden</p>	<p>Hvad siger I andre? Kan man overhovedet tale om uselviske kampe – og giver det mening at vurdere kampe ud fra, hvor uselviske de er?</p>	

Kopiark 17: Hvad lægger skriveoplægget op til?

Hvad lægger skriveoplægget op til?	
<p>Medie Hvor skal teksten bringes? Hvordan skal medieformens rammer kunne ses i min tekst?</p>	
<p>Formål Hvilke formål/fremstillingsformer skal indgå i min tekst?</p>	
<p>Indhold Hvad kan min tekst handle om?</p>	
<p>Struktur Tegn, hvordan du forestiller dig at strukturere din tekst</p>	
<p>Modtagere Hvem skal læse teksten? Hvordan skal det kunne ses i din tekst?</p>	
<p>Sprog Hvad vil du være opmærksom på i forhold til sproget i din tekst?</p>	

Kopiark 18: Skriveramme tom

Struktur/disposition	
Indledende kort sætning, der fanger læseren og præsenterer pointen	
Uddybende præsentation af det, man ønsker at kommentere og sammenhængen til blogindlægget	
Uddyb din pointe med egne erfaringer med temaet. Det behøver ikke at være selvoplevet	
Suppler dine egne erfaringer med et eller flere eksempler på det at kæmpe for noget fra din søgning på nettet. Her kan indgå citater (husk kildeangivelse)	
Reflekter over eller diskuter din pointe	
Perspektiver og eller afrund din kommentar evt. med en sløjfe til indledningen	
Spørgsmål til videre debat i kommentartråden	

Kopiark 19: Skriveramme med sætningsstartere

Struktur/disposition	
Indledende kort sætning, der fanger læseren og præsenterer pointen	
Uddybende præsentation af det, man ønsker at kommentere og sammenhængen til blogindlægget	Det er (svært, sjovt, mærkeligt, utroligt ...)
Uddyb din pointe med egne erfaringer med temaet. Det behøver ikke at være selvoplevet	Der er (jo, naturligvis, aldrig, absolut ...) Engang, hvor jeg ...
Suppler dine egne erfaringer med et eller flere eksempler på det at kæmpe for noget fra din søgning på nettet. Her kan indgå citater (husk kildeangivelse)	Folk siger ... Jeg har også set/hørt om
Reflekter over eller diskuter din pointe	Nogle Andre ... På den ene side ... På den anden side
Perspektiver og eller afrund din kommentar evt. med en sløjfe til indledningen	Hvorfor ... Vi siger jo ofte ... Måske kan
Spørgsmål til videre debat i kommentartråden	Hvad siger I andre? Kan man ...

Kopiark 20: En oversigt over, hvad I har arbejdet med i skriveprocessens faser i dette forløb indtil nu

Førskrivningsfase	Skrivefase	Revideringsfase	Færdiggørelsesfase
<ul style="list-style-type: none"> • Afkode skriveopgaven • Klargøre skrive-situation og skriveformål • Aktivere forhåndsviden • Søge efter information og inspiration • Undersøge modeltekster 	Tænkeskrivning Fortælle om indholdet Benytte skriverammer Skrive teksten i dele		

Kopiark 21: Responsskema

Undersøg sammen, hvordan kriterierne kommer til udtryk i teksten, og om I har forslag til forbedringer i forhold til kriterierne

Vurderingskriterie	Hvor kan det ses i teksten?	Er der steder, hvor det kan forbedres?

Kopiark 22: TOSE-skema

T – Tilføje	O – Omorganisere	S – Slette	E - Erstatte
<ul style="list-style-type: none"> • Detaljer • Beskrivelser • Ny information • Meninger • Ideer • Regulere med modalverber, modale adverbier, modale adjektiver, mentale og verbale processer 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstdele for at opnå ønsket effekt • Tekstdele for at få en mere logisk rækkefølge 	<ul style="list-style-type: none"> • Unødvendige repetitioner • Uvæsentlig eller irrelevant information 	<ul style="list-style-type: none"> • Overforbrug af enkelte ord • Upræcise verber med mere karakteriserende verber (fx <i>gå</i> kan erstattes af <i>halte</i>) • Upræcise adjektiver med mere karakteriserende adjektiver • Upræcise substantiver med mere karakteriserende substantiver • Forslidte udtryk og klicheer

Kopiark 23: Summativ vurdering af egen tekst ud fra responsark

De kriterier, jeres opgaver vurderes efter til folkeskolens afgangsprøve	Vurderingskriterier i dette forløb
Opgavens krav – brug af oplægget	Bruges skriveoplægget?
Anvendelse af genre – hensigt, målgruppe og situation/skrivesituation og skriveformål	Passer teksten til skrivesituation og skriveformål?
Søgning og brug af internettet og kilder	Er information og inspiration søgt på internettet bearbejdet på en hensigtsmæssig og kritisk måde?
Relevant og dækkende indhold ift. målgruppe, situation og formål	Er indholdet relevant og dækkende ift. skrivesituation og skriveformål?
Disponering/strukturering	Er teksten struktureret hensigtsmæssigt ift. skrivesituation og skriveformål?
Kildeangivelse	Fremgår de anvendte kilder af besvarelsen?
Sprog	<p>Fx fokus på: Skrevet i 1. person: <i>Jeg</i></p> <p>Direkte læserhenvendelse: Spørgsmål til læseren markeret med spørgsmålstegn</p> <p>Direkte henvendelse til afsenderen</p> <p>Tempus Nutid Datid for erindring</p> <p>Mentale verber fx: <i>Tænke, følte, ved</i></p> <p>Evaluerende sprog fx: <i>I Siger det så fint, virker uvirkeligt ...</i></p> <p>Positionering af modtageren, så læseren går med på tankegangen Modalitet: <i>Måske, muligvis, sandsynligvis</i></p> <p>Polaritet. Teksten opstiller modsætninger, fx: - <i>kæmpe oprigtigt for noget og så at få penge for det</i></p>
Retskrivning og tegnsætning	Er sætninger korrekte? Er der sat punktum og nye afsnit? Mangler der ord? Er ord bøjet korrekt? Er alle ord stavet korrekt? Kommaer?
Orden og layout	Udelades af dette forløb

Din tekst er færdig til at blive sendt. Inden du sender din tekst, vurder med begrundelser, hvor du er lykkedes med din tekst ud fra responsarket.

Kopiark 24: Evaluerings- og refleksionspostkort

Sted Dato ...

Kære

Her får du min blogkommentar, som jeg har arbejdet med i forløbet. Jeg vil gerne have, at du lægger mærke til disse tre ting, som jeg synes, at jeg er lykkedes rigtig godt med:

- 1.
- 2.
- 3.

Her har du mine tanker om det, jeg har lært - om både blogkommentaren og det at skrive.

Når jeg i fremtiden skal kommentere en blog, vil jeg tænke over:

Når vi i forløbet har haft fokus på,

så har jeg lært,

som jeg kan bruge fremover.

Mange hilsner